

BILTEN

ZVEZE GEODETSKIH INŽENIRJEV
IN GEOMETROV SR SLOVENIJE

1.....

1967.....

B I L T E N
ZVEZE GEODETSKIH INŽENIRJEV IN GEOMETROV SLOVENIJE

Leto 1967

Ljubljana, april 1967

Št. 1.

Vsebina:	Stran
1. 8 redna seja sekretariata zveze GIG SR Slovenije	1
2. Poročilo s 3. sestanka Zveze GIG Jugoslavije	3
3. Geodetska uprava SRS: Kompleksna evidenca nepremičnin	7
4. Geodetska uprava SRS: Zakona o regionalnem prostorskem planiranju in urbanističnem planiranju sta važna tudi za geodetsko stroko	10
5. Anton Lesar, dipl.ing.geod.: Regionalna dokumentacija	12
6. Ivan Krča, geometer: Pravno uveljavljane novih izmer	14
7. Peter Šivic, dipl.ing.geod.: Nekaj vtisov z dela v Tunisu	16
8. Franjo Rudl, univ. prof.: In memoriam dipl.ing. S. Svečnikovu	21
9. Informacije	
a) Družbeni plan Slovenije in geodetska dejavnost	24
b) Resolucija o izvajanju gospodarske politike v letu 1967 in geodetska dejavnost	24
c) Sprejet je zakon o financiranju geodetskih del iz pristojnosti federacije od leta 1966 do leta 1970	25
d) Odlok o programu za financiranje regionalnega prostorskega planiranja SR Slovenije - govori tudi o geodetskih delih.	25
e) Sodelovanje pri študijsko-analitičnem in znanstveno-raziskovalnem delu med Geodetskim zavodom SRS Ljubljana, Inštitutom za geodezijo in fotogrametrijo pri FAGG Ljubljana in Geodetsko upravo SRS	26
f) Strokovni izpiti v l. 1966	26
g) Nove izpitne komisije za strokovne izpite	27
h) Strokovno predavanje	28
i) Spisek diplomantov na geodetsko-komunalnem oddelku FAGG v Ljubljani v letu 1966	28
j) Seznam diplomantov geodetskega odseka na Gradbeni tehniški šoli v Ljubljani v letu 1966	30
10. Obvestila uredniškega odbora Biltena	
a) Pregled izdatkov za Bilten št. 3-4/66	30
b) Dohodki od novoletnih čestitk	30
c) Naročnina za leto 1967	30
d) Sodelujte tudi vi v Biltenu	30
11. Možnost za delo geodetskih strokovnjakov v nerazvitih državah	31

Izdala: Zveza geodetskih inženirjev in geometrov Slovenije

Uredniški odbor: France Bratkovič, Ivan Golorej, Anton Košir, Stanko Majcen, Franjo Rudl, Marjan Smrekar.

Prispevke pošiljajte na nalov: Stanko Majcen, Geodetska uprava SRS - Ljubljana, Cankarjeva 5/III

Po naročilo objavljamo v Biltenu: oglase, razpise in podobno.

8. REDNA SEJA SEKRETARIATA ZVEZE GIG SR SLOVENIJE

Seji, ki je bila dne 10.2.-1967, je prisostvovalo 8 članov sekretariata in predsedniki nekaterih komisij zveze (Janez Obreza, Ivan Golorej, Emil Gostič, Marjan Jenko, Stanko Majcen, Peter Svetik, Ivan Urh, Karl Zupan) in 3 člani nadzornega odbora (Anton Košir, Jože Senčar, Oton Steiner). Seje sta se udeležila kot gosta še tov. Miro Dežman, predsednik komisije za geodetsko problematiko pri sindikatu gradbenih delavcev, in tov. Franc Ules, tajnik komisije za geodetsko dejavnost pri Gospodarski zbornici SR Slovenije.

D n e v n i r e d :

1. Pregled sklepov prejšnje seje sekretariata zveze.
2. Razprava o geodetski dejavnosti.
3. Poročilo o 3 seji predsedstva Zveze GIG Jugoslavije.
4. Razno

Ad 1) Predsednik zveze, ki je vodil sejo sekretariata, informira prisotne, da so sklepi prejšnje seje v glavnem izvršeni, nekateri sicer še ne v celoti, vendar pa je verjetno, da bodo v kratkem. Še vedno pa ni bilo občnega zbora ljubljanske podružnice, čeprav se že od 5. redne seje sprejemajo sklepi, da je treba ta občni zbor čim prej sklicati.

Ad 2) Uvodoma je predsednik zveze tov. Obreza ugotovil, da se v zadnjem času že kažejo pozitivni rezultati široke aktivnosti raznih geodetskih inštitucij. Ti rezultati so razvidni iz družbenega plana razvoja SR Slovenije v obdobju 1966 - 1970, odloka o finančnem programu regionalnega prostorskega planiranja, osnutkov zakonov o regionalnem planiranju in o urbanističnem planiranju in zakona o financiranju geodetskih del iz zvezne pristojnosti za obdobje 1966 - 1970 leta.

Tov. Miro Dežman poroča o delu komisije za geodetsko problematiko pri Sindikatu gradbenih delavcev. Ta komisija obravnava problematiko geodetskih kadrov, pripravlja analizo osebnih dohodkov geodetskih strokovnjakov. Na osnovi dosežaj zbranih podatkov ugotavlja komisija, da so osebni dohodki v geodeziji precej nižji od drugih strok. V teku leta bo komisija izdelala detajlno poročilo o teh vprašanjih in ga predala predsedstvu sindikata. Komisija bo obravnavala tudi medsebojne odnose med geodetskimi delovnimi organizacijami, vprašanje medsebojnega sodelovanja in eventualne integracije. Razen navedenega se bo ukvarjala tudi z vprašanji, ki prizadevajo geodetsko zakonodajo.

Tajnik komisije za geodetsko dejavnost pri Gospodarski zbornici SRS, tov. Franc Ules, je podal poročilo o delu te komisije. Poudaril je, da je komisija do sedaj delala na izdelavi programa in perspektivi geodetske dejavnosti. Komisija je posvetila posebno pozornost zakonom o urbanističnem in regionalnem prostorskem planiranju, ker ta dva zakona direktno prizadeneta geodetsko dejavnost. Pripombe komisije so bile posredovane Republiškem sekretariatu za urbanizem, ki je v glavnem te pripombe osvojil. Komisija si je sestavila program dela za l. 1967, v katerem je dan poudarek republiškem zakonu o geodetski dejavnosti; nadalje namerava komisija sodelovati pri sestavi navodila o vsebini in merilu geodetskih osnov in o zakoličenju, katerega bo v skladu z zakonom o urbanističnem planiranju izdal Republiški sekretariat za urbanizem v sporazumu z Geodetsko upravo SRS. Komisija ima v planu tudi obdelati več

strokovnih tem s področja geodetske dejavnosti, predvsem one, ki so za gospodarstvo nujne.

Po teh poročilih se je razvila živa razprava, v kateri je bilo poudarjeno, da je pozdraviti vsako akcijo, ki prispeva k napredku stroke in je v korist družbe. Taka ocena je tudi dana delu obeh komisij. Poudarjeno je bilo, da je potrebno, da se delo obeh komisij koordinira in da bi bilo dobro, da je o delu teh komisij seznanjen širši krog geodetskih strokovnjakov.

V nadaljevanju se je bilo govora predvsem o vprašanjih regionalne in urbane dokumentacije. Pri tem je bilo poudarjeno, da je geodetska stroka še vse premalo naredila na tem področju. Ni dovolj dati pripombe k zakonskim predpisom, temveč je potrebno konkretno obdelati še vrste drugih vprašanj, ki so zelo nujna. Le če bomo aktivni in znali prikazati kako je možno posamezna vprašanja rešiti lahko pričakujemo željene rezultate. Ugotovljeno je bilo, da se študijsko analitičnemu ter znanstveno-raziskovalnemu delu posveča premajhna pozornost. Vprašanje mehanizacije, automatizacije je aktualno v več panogah geodetske dejavnosti.

V zvezi z zakonom o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, je bilo izrečeno vrsto kritičnih pripomb. Pri zbiranju potrebnih podatkov za določitev prispevka za uporabo mestnega zemljišča v Ljubljani se je pojavilo več problemov, do katerih ne bi prišlo, če bi upoštevali pripombe geodetskih organov, ki so jih dali pravočasno.

Po končani razpravi po tej točki se sklene:

a) Komisija v sestavi: Senčar, Ules, Urh povabijo novinarja "Dela" tov. Prešerna v imenu Zveze GIG Slovenije ter ga obvestijo o razpravi na tej seji, predvsem o vprašanjih urbane dokumentacije in o prispevku za uporabo za mestno zemljišče.

b) Ko bodo sestavljene teze o republiškem geodetskem zakonu bo formirana posebna komisija, ki naj detajlno poštudira te teze.

Ad 3) Poročilo o 3 seji predsedstva Zveze GIG Jugoslavije je podal tov. Emil Gostič. Njegovo pismeno poročilo je v tej številki "Biltena" posebej objavljeno.

Ad 4) Ponovno je bil sprejet sklep, da naj ljubljanska podružnica čimprej skliče občni zbor.

V zvezi z izdajanjem "Biltena" naše zveze je bilo poudarjeno da je za leto 1966 plačalo naročnino le okrog 20 posameznikov in nekaj delovnih organizacij. Zaradi navedenega je sprejet sklep, da je ukiniti individualno naročnino in da je poskusiti še s kolektivno naročnino ter eventuelno delno dvigniti članarino. V "Biltenu" naj bi objavili o svojem delu tudi komisiji za geodetsko dejavnost pri Gospodarski zbornici in pri Sindikatu gradbenih delavcev.

P O R O Č I L O

s 3. sestanka predsedstva Zveze geod. inženirjev in geometrov Jugoslavije
z dne 27.XII.-1966 v Beogradu

D n e v n i r e d :

1. Vloga in naloge organizacij geod. inž. in geometrov v novih družbeno političnih razmerah
2. Poročilo o delu sekretariata in stalnih strokovnih komisij v času od 24.XI.65 - 27.XII.-1966
3. Sklicanje skupščine in kongresa ZGIGJ -
4. Strokovno posvetovanje o temi: kataster podzemnih in nadzemnih instalacij
5. Izdajateljska dejavnost ZGIGJ: a) Geodetski list
b) Geodetski godišnjak
6. Poročilo nadzornega odbora ZGIGJ za leto 1965
7. Predračun dohodkov in izdatkov ZGIGJ za leto 1967
8. Razno

1.) Vloga in naloge organizacij geod. inž. in geometrov. Še pred sklicanjem redne letne skupščine ZGIGJ je potrebno razčistiti niz vprašanj, ki se postavljajo pred našo organizacijo prav v času izvajanja gospodarske reforme, katera od vseh družbenih organizacij zahteva da se same financirajo in prilagodijo splošnim družbenim in gospodarskim premikom v državi. Do sedaj je naša Zveza delovala kot eden od mobilizacijskih vzvodov družbe pri izvajanju družbenih planov. Zaradi tega se tudi organizacija ni bistveno spremenila. Bile so uvedene določene spremembe v skladu s splošnimi družbenimi premiki, toda te niso bistveno spremenile vsebine, včasih so celo zavirale aktivnost organizacij, ali pa zoževale vire finančnih sredstev (odpravljanja kolektivnih članov, teritorialna navezanost organizacije in drugo).

V novih razmerah dezintegracije državne uprave in gospodarstva si naša skupnost prizadeva doseči isti cilj - izgradnjo socialistične družbe. Tudi naša Zveza se mora znajti, da bi si mogla določiti svoje mesto, naloge in potrebe v sklopu skupnosti.

Sekretariat smatra, da se organizacije in članstvo še pred skupščino izjasni in dajo predloge predvsem o naslednjem:

- a) Kakšna naj bo vsebina dela (program) naših organizacij, iz katerih se more videti, kateri posamezni in splošni interesi vežejo člane v Zvezo.
- b) Kakšna organizacijska oblika bi zavarovala uspešno delovanje in zainteresiranost članstva in s tem tudi vplivala na povečano včlanjevanje geodetskih strokovnjakov v Zvezo.

c) Viri financiranja in vzdrževanja naših organizacij.

č) Vprašanje dela in obstoja stalnih komisij.

O teh vprašanjih bi se moralo izjasniti članstvo z anketiranjem. Mnenja sekretariata, ki pa nikakor niso definitivni odgovori na zgornja vprašanja so:

- a) Imeti moramo takšno organizacijo, katera bo izpolnjevala tudi nekatere naloge iz pristojnosti sindikata o zaščiti interesov članstva. Naše interese je treba razumeti mnogo širše od nekih vsakdanjih in jih vklopiti v interese skupnosti, čeprav se bomo verjetno kdaj konfrontirali z njenimi organi o nekaterih konkretnih vprašanjih (planiranje izmere, tehnična pomoč, znanstveno-raziskovalno delo, investicije, šolstvo, kadri itd.) za katera se bomo morali uporneje boriti kot dosedaj. Vsekakor je te interese potrebno imeti v vidu in jih odločno vnesti v program.
- b) Glede organizacijske oblike se ni potrebno držati nobene sheme. Zdi se nam, da bi osnovna organizacija morala biti v podjetju - ustanovi. Včlanjevali bi se tudi strokovnjaki drugih strok, ki delajo v istem podjetju. Pritegniti bi bilo potrebno v naše članstvo tudi študente in dižake geodetskih šol, da bi se mogli spoznati z delom v naši organizaciji. Na ta način bi si pridobili aktiviste za bodoče delo, kajti dejstvo je, da število članstva stagnira kljub temu, da konča vsako leto šolanje na stotine mladih geodetskih strokovnjakov.
- c) Posamezne organizacije bodo prisiljene da same najdejo sredstva za svoj obstoj, kajti dosedanji način proračunskega vzdrževanja odpade. S tem, da skupnost pričakuje od družbenih organizacij pomoč v mnogih vprašanjih je tudi sama pripravljena nuditi financiranje akcij splošnega značaja kot so kongresi, posvetovanja, simpoziji itd. - O tem smo že dčtili zagotovila na najvišjem mestu.

Naša Zveza organizirana po novih načelih bo mogla nuditi veliko pomoč podjetjem in ustanovam in to v smislu negovanja odgovornosti, strokovnosti in poklicne etike kot tudi zavzemanje za družbeno koristne in pravilne rešitve. Tudi doslej se je upoštevalo mnenje Zveze. Zato je tudi potrebno, da so delovne organizacije kolektivni člani Zveze in da s svojimi članarini prispevajo k njihovem delu. Morda bi na primer od pogodb za izvajanje strokovnih del uvedli določen procent za Zvezo itd. in s tem omogočili samovzdrževanje naših organizacij.

č) Nekatere komisije in sekcije niso izpolnile programov svojega dela. Vprašanje je, če morajo v tej obliki še naprej obstojati.

2.) Delo sekretariata v času od 24.XI.-1965 - 27.XII.-1966.

Na 15. rednih sestankih so bila obravnavana vprašanja v zvezi s sestankom komiteta FIG-a, organiziranjem geodetske razstave, organizacijo posvetovanja o šolstvu in kadrih v geodetski stroki, o pripravah za sodelovanje naše Zveze na kongresu o vodah, ki ga bo organizirala Zveza inženirjev in tehnikov Jugoslavije v letu 1967 in o raznih drugih tekočih vprašanjih.

Poleg navedenih 15. sestankov so se posamezni člani sekretariata često sestajali z namenom, da bi uveljavili razne že sprejete sklepe.

a) Največjo pozornost je sekretariat posvetil organizaciji sestanka stilskega komiteta FIG-a. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da je organizacija tega sestanka v celoti popolnoma uspela. Predstavniki geodetske stroke iz posameznih držav

so po končnem zasedanju dali naši Zvezi priznanje za dobro organizirano delo sestanka, za sprejem in nastanitev udeležencev, za vso pozornost katere so bili deležni od prvega do zadnjega dne bivanja pri nas. Od precejšnjega števila udeležencev, kakor tudi od bivšega in sedanjega predsednika FIG-a je naša Zveza sprejela zahvalna pisma za dobro organiziran sestanek in prizadevnost naših ljudi. Vse to dokazuje, da napor naše Zveze niso bili zaman. S to manifestacijo se je povečalo število naših strokovnih tovarišev in s tem tudi število prijateljev Jugoslavije. Predsedstvo Zveze izreka organizacijskemu odboru s predsednikom dr. ing. Muminagičem največjo zahvalo.

b) Nič manjša ni zasluga naše zveze v zvezi z organizacijo "Razstave geodetske dejavnosti" v naši državi, ki je na poseben način ilustrirala naše dosežke iz področja geodezije, fotogrametrije in kartografije in s tem vsebinsko obogatila sestanek stalnega komiteja FIG. Skoraj vse geodetske delovne organizacije so na nek način pomagale v tej akciji Zveze s svojimi eksponati, denarno pomočjo, ali pa kak drug način, za kar se jim predsedstvo najtopleje zahvaljuje. Še posebej posebno zaslužita pohvalo za svoje angažiranje in požrtvovalnost pri organiziranju razstave tovariša prof. ing. Ilija Živković in p. polkovnik ing. Ivan Buder.

c) Dne 7.VI.-1966 je bilo organizirano posvetovanje o šolstvu in kadrih v geodetski stroki, ki je bilo po oceni sekretariata relativno dobro pripravljeno. Tudi udeležba je bila zadovoljiva. Preostane nam samo, da poskrbimo za uresničenje sprejetih zaključkov.

č) Sekretariat je imel nalogo, da se poveže z našimi operativnimi geodetskimi organizacijami (ustanovami) v zvezi z vprašanjem vključevanja organizacij v poslovna združenja. Vprašanja v zvezi s tem je sekretariat predložil tudi Zvezni geodetski upravi v pretres. Zvezna geodetska uprava je julija meseca 1966 že imela sestanek s predstavniki vseh za to vprašanje zainteresiranih organizacij. Na sestanku je bil sprejet zaključek, da je formiranje poslovnih združenj koristno, za kar obstojajo tudi zakonske možnosti. Imenovana je bila tudi komisija treh članov z nalogo, da do konca leta 1966 izdela načrt predpisov (statut, pravila) iz katerega bi bil razviden materialno pravni položaj, način poslovanja in drugi odnosi članov eventualno formiranega poslovnega združenja. Delo komisije še traja.

d) Sekretariat še ni posredoval pri organih državne uprave glede priznanja beneficirane staže v geodetski stroki iz razloga, ker od republiških zvez z izjemo Črne gore ni prejel mišljenj v zvezi s tem vprašanjem.

e) Delo strokovnih komisij: v letu 1966 se je največ angažirala komisija za šolstvo in kadre ki je organizirala posvetovanje o šolstvu. Komisija za tisk je imela lansko leto sestanek v Zagrebu na katerem je bilo prediskutirano stanje naše izdajateljske dejavnosti in dane smernice za nadaljne delo.

Ostale komisije so v tem obdobju v glavnem izvrševale tekoče posle.

3.) Sklicanje kongresa in skupščine Zveze GIGJ. Z ozirom na bistvene spremembe, ki so nastale v naši državi in tudi v stroki terjajo sklicanje kongresa Zveze, na katerem bi se presojale dosedanje izkušnje in določile nove smernice delovanja na vseh poljih naše dejavnosti.

Sekretariat je tudi mišljenja, da sam sistem dela naših organizacij kakor tudi majhna finančna sredstva ne dovoljujejo, da bi bile skupščine vsako drugo leto. To je tudi premajhno obdobje, da bi ekipa kateri je zaupano varstvo organizacije mogla kaj bistvenega urediti. Zaradi tega je ta rok nujno treba podaljšati.

V diskusiji na zadnjem (3) sestanku predsedstva je bilo sklenjeno, da bi sklicali kongres v letu 1968 in to takoj po končanem kongresu ZKJ - Kje naj bi bil kongres še ni določeno. Že sedaj pa je potrebno misliti o glavnem referatu in o koreferatih.

Na kongresu naj bi poleg Jugoslovanov predlagali za častne in zaslužne člane tudi nekatere znane zaslužne geodetske strokovnjake, iz prijateljskih držav.

4.) Posvetovanje o katastru podzemnih in nadzemnih instalacij bo že letos. Na njem bi se naj izkristalizirala mišljenja o enotni evidenci instalacij, tako da bo zadoščeno splošnim potrebam in pa interesom posameznih strok.

5.) Izdajateljska dejavnost:

a) Geodetski list se tiska v cca 1.900 izvodih.

Po mišljenju nekaterih članov predsedstva je potrebno manjati vsebino Geodet. lista, ker je do sedaj bila preveč akademska in neaktualna. Obravnavati bi bilo potrebno praktične teme. Članki naj bi bili dolgi največ tri - štiri strani. Na ta način bi se zanimanje za Geodetski list povečalo in s tem tudi število naročnikov. Treba je omogočiti podjetjem, da bi oglašali v Geodetskem listu. S populariziranjem svojih izdelkov bi koristili sebi, finančno pa tudi Geodetskemu listu.

b) Geodetski godišnjak izdaja Zveza geodetskih inženirjev in geometrov Srbije. Dolg v iznosu 2.000,00 N din bo Zveza GIGJ poravnala pri Geokartizini s tem omogočila še nadaljnje izdajanje te koristne geodetske publikacije. Naklada se bo v bodoče zmanjšala na 1000 - 1500 izvodov.

6.) Poročilo nadzornega odbora. Iz poročila nadzornega odbora o stanju blagajne in finančnem poslovanju ZGIGJ Jugoslavije za leto 1965 je razvidno da so dohodki in izdatki v letu 1965 bili naslednji:

a) dohodki	6,951.062 S din
b) izdatki	5,624.724 S din
Saldo	1,326.338 S din

7.) Predračun dohodkov in izdatkov ZGIGJ za leto 1967. V predračun dohodkov je predvideno, da bodo znašali dohodki cca 63.500 N din pri čemer je upoštevana članarina, prodaja obstoječih strokovnih publikacij, kotizacija na strokovnih predavanjih, dotacije Zveznega izvršnega sveta in drugo. V predračunu izdatkov se predvideva potrošnja 63.500 N din za osebne dohodke administrativnega delavca, za materialne stroške, za strokovna posvetovanja, za službena potovanja v inozemstvo in drugo.

8.) V točki razno so v diskusiji prisotni podali svoja mišljenja o vrsti aktualnih vprašanj, ki zadevajo našo stroko. Med drugim so bila obravnavana tudi naslednja vprašanja:

- a) vzroki nezainteresiranosti geodetskih strokovnjakov za življenje v naši zvezi, predvsem mladih kolegov;
- b) potreba po reorganizaciji občinskih geodetskih upravnih organov, razširjena dejavnost le teh;
- c) spremembe geodetskih predpisov ki zavirajo napredek geodetske stroke;
- č) zastarelost načina opravljanja strokovnih izpitov;

- č) tovariški odnosi med članstvom: prireditve, ekskurzije, predavanja;
- e) povezava med Zvezo in univerzo, ter zvezo in direktorji geod. organizacij in organov;
- f) problem kolektivna članarine;
- g) kritje stroškov za strokovna potovanja;
- h) vprašanje financiranja za teme o znanosti, raziskovalni dejavnosti;
- i) odhajanje mladih strokovnjakov v inozemstvo;
- j) sprememba statuta Zveze v cilju poživitve dela.

Ker je dosedanji predsednik Zveze GIG Jugoslavije tov. Vasilije Blagojević bil imenovan za direktorja Zvezne geodetske uprave, ga je predsedništvo razrešilo dolžnosti predsednika na njegovo zahtevo. Za novega predsednika je bil imenovan dosedanji prvi podpredsednik tov. Abdulah Muminagić, dipl.ing.geod.

Geodetska uprava SRS

KOMPLEKSNA EVIDENCA NEPREMIČNIN

I

Racionalno planiranje in izvajanje posegov v prostor ter reguliranje upravnih, gospodarskih, imovinsko-pravnih in drugih odnosov, ki temeljijo na podatkih o prostoru, je možno le pri natančnem poznavanju terenskega stanja vseh prostorskih elementov kakor tudi poznavanja omejitvenih faktorjev prostorskega urejanja. Za to je potrebno razpolagati z organizacijsko in metodološko urejeno evidenco o vseh elementih prostora.

Geodetska služba je v stanju, da evidentira večji del prostorskih elementov in da s prevzemom ter z obdelavo podatkov drugih služb daje uporabnikom pregledne prikaze o celotnem fizičnem stanju v prostoru. Vsekakor bi to bila za geodetsko službo obsežna naloga, ki naj postane smer razvoja službe in jo je možno zaradi zahtevnosti le postopno uvajati.

Upoštevajoč sedanje in za bližnjo bodočnost realne perspektivne zmogljivosti geodetske službe ter že ustaljene odnose na področju prostorskih evidenc pri drugih službah, se imperativno zahteva, da se geodetska služba takoj loti priprav in vodenja kompleksne evidence o stanju vseh nepremičnin, dopolnjenih z določenimi ekonometričnimi podatki. Za izvedbo tega je potrebnih več priprav, med katerimi so zlasti pomembne: razčiščevanje stališč glede uradne pristojnosti za vodenje evidenc, priprava normativnih in tehničnih predpisov ter (kar je za SR Slovenijo zelo pomembno) izdelava sodobnega horizontalnega in višinskega ^{prikoza} ozemlja republike po prioritetnih območjih kot splošnega temelja za vse prostorske evidence.

II

Da bi bila evidenca nepremičnin smotna, mora biti kompleksna, sodobna in centralizirana pri enem organu za določeno teritorialno območje. Samo tako bo ta evidenca učinkovita, ker:

- današnji razvoj družbenega in gospodarskega planiranja in dejavnosti zahteva

natančne podatke o nepremičninah pod zemljo (komunalne naprave), na zemlji (zemljiške parcele, kulture in komunalni objekti) in nad zemljo (etažne gradnje). Ti podatki morajo biti skladno povezani med seboj, temeljiti pa morajo na splošnem geodetskem prikazu ozemlja. Evidenca mora torej biti kompleksna, a stopnja detajlnosti prikaza posameznih elementov bo natančneje določena šele s prakso izvajanja;

- dinamičnost današnjega razvoja terja tako rekoč takojšnje detajlne podatke ter generalizirane preglede in prikaze stanja nepremičnin, kar pa zahteva uporabo sodobnih metod in postopkov pri izdelavi in vodenju evidence. Ti pa se v bistvu niso spremenili v odnosu na one iz prvih desetletij tega stoletja, čeprav se delno uporabljajo modernejši instrumenti in mehanografija. Zato je treba postopno, vendar korenito modernizirati celoten sistem izdelave in vodenja teh evidenc;

- temeljni podatki o nepremičninah (prvenstveno situativni v horizontalnem in višinskem smislu) in generalizirani pregledi se morajo voditi pri enem organu za določeno teritorialno območje (občina, republika, mesto), ker samo tako je možno, da bodo pravočasno dostopni vsem dejanskim in potencialnim uporabnikom.

Današnje stanje evidence o nepremičninah v SR Sloveniji je pa ~~čisto~~ od prej navedenih načel. O nepremičninah se vodi vrsta evidenc pri raznih institucijah na podlagi predpisov ali pa samoiniciativno za celotno področje posameznih vrst nepremičnin ali pa samo delno, a redko katera evidenca (razen zemljiškega katastra in zemljiške knjige) pokriva celo ozemlje republike. Za nekatere evidence so samo okvirni materialni predpisi, medtem ko tehničnih predpisov ni, kar daje možnost kreiranja čisto osebnih tehničnih postopkov in metod. Mnogo je primerov dvo in več tirnega vodenja evidence za isto področje. Za ilustracijo navajamo nekatere evidence nepremičnin, ki se vodijo na ozemlju SR Slovenije: zemljiški kataster, zemljiška knjiga, kataster komunalnih naprav - samo v Ljubljani, posebna evidenca nepremičnin v družbeni lasti, kataster voda in vodnogospodarskih objektov, evidenca o stanovanjih in poslovnih lokalah, kataster cest, kataster železnic, gozdni kataster, register zelenih površin, kataster lovišč. Vse navedene evidence se vodijo pri različnih organih in organizacijah, a vsem tem evidencom je ali bi morala biti osnova geodetski prikaz ozemlja.

Od vseh prej navedenih evidenc sta organizacijsko, metodološko in tehnično urejeni le zemljiški kataster in zemljiška knjiga in edino za njih so samostojne strokovne službe. Od teh je pa za planiranje in izvajanje posegov v prostor bistvenega pomena le zemljiški kataster, ker ima zemljiška knjiga identično prostorsko osnovo z zemljiškim katastrom in od njega prevzeto.

Zemljiški kataster v SR Sloveniji (vključno s katastrskimi načrti kot del katastrskega operata) ne more več zadovoljiti potrebam gospodarstva in družbenih služb na 94 % površine republike, ker:

- vsebuje le podatke o horizontalni projekciji meja lastninskih parcel in kultur in o klasifikaciji zemljišč glede na naravne in tržne pogoje ter podatke o posestnikih;

- katastrski načrti kot podloga katastrskemu operatu so izdelani z grafično metodo snemanja, ki pa ne more dati dovolj natančnih situativnih in površinskih podatkov. Slednji so podatki, še posebno v mestih, izvor sporov ^{glede} na visoko ceno gradbenih zemljišč.

Zemljiški kataster v SR Sloveniji se lahko rabi le za upravne, imovinsko-pravne in cenzusne namene, a še za te namene ne more dati dovolj preciznih podatkov v strokovnem pogledu. Vendar so podatki zemljiškega katastra za zdaj zadovoljivi pri določanju prispevkov iz kmetijske dejavnosti in za druge cenzusne namene, saj je bonitetni razred zemljišča odločilen pri izračunu katastrskega dohodka, ne pa površina zemljišča. Obstoječi zemljiški kataster in njegova geodetska podloga pa ne moreta zadovoljiti drugih zahtev, postavljenih v 1. in 2. členu Temeljnega zakona o izmeritvi zemljišč in zemljiškem katastru, v katerih je določeno, da se uporabljata tudi za gospodarske,

znanstvene, tehnične in statistične namene.

III.

Izhajajoč iz zahtev gospodarstva in družbenih služb, iz sedanjega dokaj neurejenega stanja in iz zmogljivosti, se pred geodetsko službo postavlja nujne, neodložljive in zahtevne naloge, katerih cilj naj bi bil izdelava in vzdrževanje take evidence o nepremičninah, ki bo sposobna dajati ažurne in kompleksne podatke o stanju in o omejitvenih faktorjih v prostoru. Za dosego navedenega cilja je potrebno zlasti:

1. - Poleg obstoječega zemljiškega katastra je treba uvesti in organizirati še kataster komunalnih naprav in kataster zgradb. S tem bo ustvarjen enoten sistem kompleksne evidence nepremičnin, sestavljen iz treh temeljnih evidenc, ki bodo predstavljale osnovo za vrsto drugih evidenc in generaliziranih prikazov in pregledov, potrebnih za raznovrstne namene.

Uvedba katastra komunalnih naprav in katastra zgradb v SR Sloveniji je postala nujnost, ker:

a) kataster komunalnih naprav je postal neodložljiva potreba glede na vsakdanje povečanje kanalizacijskega, vodovodnega, električnega, telefonskega, telegrafskega, plinovodskega in toplovodskega omrežja, še posebno v mestih in naseljih. Sedanji sistem evidentiranja področnih komunalnih naprav v sedežih komunalnih organizacij ne zagotavlja celotnega pregleda stanja. Za projektiranja določenih objektov je potrebno zbirati podatke o komunalnih napravah pri različnih organizacijah, ki pa pogosto razpolagajo z zelo neurejenimi in nepopolnimi podatki.

Potreba po katastru naprav v mestih in naseljih SR Slovenije je že na splošno priznana v strokovnih in politično-izvršilnih organih. Družbeni plan razvoja SR Slovenije v letih 1966 - 1970 izrecno nalaga da naj "občinske skupščine skrbijo za to, da se uredijo katastri za komunalne objekte in naprave za celotna naselja", a republika obvezuje, da sprejme ustrezen zakon o komunalnih napravah. Poleg tega je v osnutku zakona o komunalnih delovnih organizacijah, ki opravljajo komunalno dejavnost posebnega družbenega pomena, v 18. členu izrecno določeno da "za izmero in kataster pristojni občinski upravni organ vodi kataster komunalnih naprav v skladu s posebnim zakonom". Navedeno kaže, da je realizacija zamisli o katastru komunalnih naprav sedaj samo še stvar iniciativne geodetske službe.

Kataster komunalnih naprav se pa ne more izdelati brez solidnega geodetskega načrta - razelja v merilu 1:1000. Zato je prva praktična naloga geodetske službe, da izdela geodetske osnove za kataster komunalnih naprav.

b) Kataster zgradb kot ena od treh temeljnih evidenc o nepremičninah postaja neodložljiva in nujna potreba zaradi vrste upravnih, imovinsko-pravnih, davčnih, statističnih in regulativno-planskih odnosov, ki bi morali temeljiti na sodobni in učinkoviti evidenci o zgradbah in njihovih delov. Zaradi pomanjkanja katastra zgradb prihaja do neposrednih popisov stanovanj, lokalov in poslovnih prostorov za potrebe valorizacije najemnin, za določitev prispevka za uporabo mestnega zemljišča itd., a to zahteva znatna finančna sredstva. Lastninski odnosi nad deli zgradb se evidentirajo v idealnih deležih, a obdavčitev zgradb v zasebni lastnini se opravi na podlagi neposredne ocene. Brez katastra zgradb ni možno izdelati in voditi učinkovitih evidenc o dejavnostih, o izkoriščanju stavbnega prostora, o potencialnih zmogljivostih turističnih objektov itd.

O vprašanju izdelave katastra zgradb so narejeni šele prvi koraki, celotno gradivo je še vedno v načelni razpravi vzporedno z drugimi vprašanji evidenc nepremičnin.

Kataster zgradb bo imel svojo polno vrednost šele takrat, ko se bodo ločil sistem obdavčevanja realnega ali pa potencialnega dohodka zgradb obeh sektorjev lastništva.

Za izdelavo katastra zgradb je sicer določena zakonska osnova, a ta je dana v poglavju vključbe delov stavb v zemljiško knjigo etaže lastnine ("E" knjige) Zakona o lastnini nad deli stavb (Ur.l. SFRJ št. 43/65). Ta določila pa še niso uveljavljena, ker niso izdani podzakonski predpisi. Vsekakor ne bo možno uveljaviti vpisov v "E" knjigo brez osnove, ki bo dana v katastru zgradb.

2. - Uvesti in organizirati sistem določenih evidenc, ki bi bile namenjene posebnim potrebam, kot na primer: evidenca o zelenih površinah, evidenca nepremičnin o družbeni lasti, evidenca o mestnih ulicah, evidenca hišnih števil, evidenca o dejavnostih itd. Vse te evidence bi imele za osnovo podatke iz treh temeljnih evidenc o nepremičninah, a dopolnjene bi bile s podatki področnih evidenc drugih služb. Vsekakor je tu vprašanje posredovanja podatkov centralnemu organu, to pa bi se morale zakonsko urejati.

O vprašanju števila in vsebine posebnih evidenc je za zdaj težko dati precizen odgovor, a gotovo je, da bo to nakazala šele praksa.

3. - Razen prej omenjenih evidenc je potrebno organizirati izdelavo generaliziranih pregledov stanja za določene trenutne ali pa trajne potrebe (vsekakor terminirane po določenih časovnih presledkih). Ti prikazi in pregledi bi morali biti prirejeni v obliki atlasov. Vendar sta popolnoma nebitveni oblika in naziv za skupino teh pregledov, pomembno je le da se izdelajo.

4. - Modernizirati sedanje postopke pri izdelavi in vodenju evidenc o nepremičninah, uporabljajoč v največji meri mehanografije.

Na tem področju je v SR Sloveniji že precej napravljenega. Do sedaj je izdelan mehanografski način katastrski operat zemljiškega katastra za cca 1,700.000 parcel, t.j. več kot tretjino vseh parcel. Kaže, da bo akcija za izdelavo katastrskega operata na mehanografski način dokončana v nekaj letih.

Vendar s tem niso opravljene korenite spremembe v modernizaciji vodenja katastrskih evidenc, ker je vsebina katastrskega operata in postopek vzdrževanja ostal nespremenjen. Kakšne spremembe so potrebne in katere naj se izvedejo je še stvar študije.

Geodetska uprava SRS

ZAKONA O REGIONALNEM PROSTORSKEM PLANIRANJU IN URBANISTIČNEM PLANIRANJU STA VAŽNA TUDI ZA GEODETSKO STROKO.

Republiški sekretariat za urbanizem SRS je pripravil predloge zakonov o regionalnem prostorskem planiranju in o urbanističnem planiranju. Pri sestavi teh zakonov so sodelovale aktivno tudi geodetske institucije. Oba zakonska predloga, ki ju je Izvršni svet skupščine SR Slovenije že sprejel in ju dal v obravnavo in sprejetje Skupščini SR Slovenije, sta pomembna tudi za geodetsko stroko.

Zakon o regionalnem prostorskem planiranju indirektno postavlja pred geodetsko službo vrsto nalog, kot so izdelava potrebnih geodetskih osnov, izdelava regionalnega atlasa SRS, izdelava in vzdrževanje dokumentacije in drugo. Te naloge opredeljuje delno odlok o programu za financiranje regionalnega prostor-

skega planiranja SR Slovenije, ki ga je sprejela skupščina SR Slovenije. Nekatera še ne rešena vprašanja pa bodo urejena z drugimi akti.

Zakon o urbanističnem planiranju govori o vsebniⁿⁱ izdelavi in sprejemu urbanističnega programa, urbanističnega načrta, zazidalnega načrta in urbanističnega reda, ter o lokaciji, urbanistični službi in urbanistični inšpekciji.

V predlogu zakona je predvideno, da se urbanistični program izdela za celotno območje občine, urbanistični načrt pa za območje mesta ali naselja in njegovo okolico, medtem ko se zazidalni načrti izdelujejo za mesto oziroma za njegova posamezna območja. Urbanistični red se izdeluje za naselja in območja, ki niso zajeta z urbanističnim ali z zazidalnim načrtom.

Po predlogu zakona obsega urbanistični načrt med drugimi dokumenti tudi:

- geodetski načrt obstoječega stanja;
- načrt namenske izrabe površin;
- načrt osnovnega prometnega omrežja;
- načrt osnovnega omrežja komunalnih objektov in naprav;
- načrt osnovnih rešitev vodnogospodarskih ureditev;
- zbirne karte za zgornje načrte itd.;

Vse navedene načrte izdeluje geodetska stroka, oziroma je lahko le geodetski načrt v ustreznem merilu solidna osnova za izdelavo teh načrtov. Tudi zazidalni načrt bo realen, če bo izdelan na geodetskem načrtu v ustreznem merilu in s potrebno vsebino, kajti le tako bo možno izdelati načrt parcelacije zemljišč, načrte komunalnih naprav, ki so po predlogu zakona predvideni in bo možno realizirati zazidalne zasnove.

Za gradnjo objektov je potrebno lokacijsko dovoljenje, ki se ga dobi proti predložitvi lokacijske dokumentacije in dokazila o upravičenosti razpolaganja z zemljiščem. Lokacijska dokumentacija vsebuje med drugim tudi geodetski načrt sedanjega in bodočega stanja terena, objektov in komunalnih naprav z višinskimi kotami ter profili komunalnih naprav.

Odločbe o lokacijskem dovoljenju se vročijo tudi geodetskemu upravnemu organu. Zakoličenje (geodetski prenos gradbenega načrta na teren) mora biti opravljeno v skladu s pogoji, določenimi v lokacijskem dovoljenju. Zapisnik o zakoličenju se pošlje tudi geodetskemu občinskemu upravnemu organu. Pri sestavi zakonskega določila se je predvidevalo, da naj zakoličenje praviloma opravlja geodetski občinski upravni organ.

V poglavju o urbanistični službi je predvideno, da lahko opravljajo zakoličenje tudi zavodi za urbanizem oziroma strokovne (urbanistične) delovne organizacije, če jih za to pooblasti občinska skupščina.

V zakonu je tudi predvideno, da bo republiški sekretar za urbanizem izdal najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi zakona o urbanističnem planiranju obvezno strokovno metodološko navodilo za izdelavo urbanističnega programa, urbanističnega načrta, zazidalnega načrta in lokacijske dokumentacije ter v sporazumu z Geodetsko upravo SRS natančneje o vsebini in merilu geodetskih osnov in o zakoličenju.

Zakona o regionalnem prostorskem planiranju in o urbanističnem planiranju postavljata geodetsko službo in stroko pred vrsto važnih nalog, predvsem pa da zagotovi ob urejenem financiranju ustrezne vsebinsko izpolnjene geodetske osnove ter izdelavo evidenc o vseh elementih prostora in generalizirane prikaze posameznih elementov v obliki regionalnih in urbanskih atlasov.

Anton Lesar, dipl. ing. geodezije

REGIONALNA DOKUMENTACIJA

Z uvedbo regionalnega in urbanističnega planiranja, je postalo vedno bolj jasno, da ni mogoče načrtno planiranje brez poznavanja dejanskega stanja v prostoru. Za potrebe regionalnega planiranja to še posebej velja za regionalno dokumentacijo. Do njene izdelave je prišlo predvsem iz naslednjih razlogov:

1. Regionalni objekti niso poznani ali razvrščeni po važnosti. Nikjer do sedaj niso kompleksno registrirani niti ti objekti niti programi in načrti za bodoče objekte.
2. Če se podatki v regionalnih objektih potrebujejo za izdelavo posameznih urbanističnih ali investicijskih programov, je zbiranje oteženo, ker so podatki raztreseni po posameznih projektantskih in delovnih organizacijah, upravnih institucijah, ali pa celo pri posameznih osebah. Glede na to se težko zagame ves obseg regionalnih objektov, kar je velika pomanjkljivost onenjenih programov ali načrtov.
3. Posamezni urbanistični programi občin ali vplivnih območij so neusklajeni ali si celo nasprotujejo.
4. Izdajanje lokacij in določanje rezervacij za regionalne objekte je skoraj nemogoče, ker niso poznani omejitveni faktorji, ki izvirajo iz obstoječega stanja v lokalnih projektih.
5. Nered in nepoznavanje v gornjem smislu se širi in dobiva svoj odraz v velikih in malih črnih gradnjah, kjer registriranih, ki danes predstavljajo veliko oviro v prostoru in otežujejo izdelavo in izvajanje programov in načrtov.

Na podlagi navedenih razlogov je dal Republiški sekretariat za urbanizem SRS izdelati "Pregled dosedanjih in predvidenih posegov v prostor na območju koridorjev v SRS".

Koridorji so pasovi z intenzivnim gospodarskim razvojem, kjer je pomanjkanje razpoložljivega prostega prostora najbolj kritično, kar često pripelje do kolizije ali prekrivanja interesov po prostoru od raznih interesentov.

Izdelava regionalne dokumentacije je bila že nekaj let prej poverjena Urbanističnemu inštitutu SRS v Ljubljani. Da bi se delo čimbolj posrežilo, ga je prevzel Geodetski zavod SRS v Ljubljani, ki je po svojem tehničnem kadru sposoben nalogo pravočasno izvršiti.

Med delom se je pokazalo, da je pojem koridorja pri tej nalogi preozek, zato je zavod predlagal, naj se izdelata regionalna dokumentacija za celo območje SRS. Republiški sekretariat za urbanizem SRS je predlog sprejel.

Istovčasno je težnja med pregledom prostora prerastla v potrebo po regionalnem planu za slovensko regijo. Njegova osnova naj bi bila regionalna dokumentacija SRS. Na osnovi regionalnega plana bo šele mogoče urejati slovensko regijo in njene subregije ter ekonomsko utemeljeno zasedati prostor njene subregije, katerih prioriteto ta plan določi. Regionalni plan je del družbeno gospodarskega plana republike.

Geodetski zavod SRS Ljubljana regionalno dokumentacijo po programu zbira in grafično obdeluje. Nujno pa je treba urediti službo arhiviranja in službo vzdrževanja regionalne dokumentacije. S tem in s povezavo službe dokumentacije in službe planiranja se danes ukvarja Republiški sekretariat za urbanizem SRS. V obdelavi so razni zakoni o urbanističnem in regionalnem planiranju.

Istovčasno se pripravlja republiški zakon o geodetskih meritvah, ki naj bo vsklajen z omenjenimi zakoni ter naj uzakoni sodelovanje in mesto geodetske stroke pri urbanističnem in regionalnem planiranju.

Delovna skupina Geodetskega zavoda SRS zbira podatke za regionalno dokumentacijo po vseh občinah, delovnih in upravnih organizacijah ter republiških institucijah. Geodetske osnove pri obdelavi regionalne dokumentacije so topografske karte 1:25.000 in geografske karte 1:400.000. Geodetske osnove pri regionalnem planiranju pa so: osnovna državna karta 1:5.000, 1:10.000 ter začasne fotostike odgovarjajočih meril, kjer kart še ni.

Objekti, ki jih zajema reg. dokumentacija, so naslednji:

1. Prometne komunikacije (železnice, ceste I., II., III. reda);
2. Energetske komunikacije z objekti (35 - 220 KV);
3. Komunikacije za sporazumevanje in javno obveščanje z objekti;
4. Vode in vodnogospodarske rešitve ter objekti;
5. Naravno in spomeniško varstvo;
6. Območja urbanističnih načrtov, gradbenih okolišev, nacionaliziranih mestnih zelenišč, posebne ureditve (n.pr. rekreac. centri, vikend naselja, zapore gradenj in pd.);
7. Industrijska in eksploatacijska rudna območja;
8. Naravni pogoji: geološki, pedološki, hidrološki, klimatski ipd.;

Vsi objekti so prikazani grafično v teh stanjih:

1. obstoječe stanje
2. predvideno stanje
3. možno stanje (razne študije, nakazane rešitve, variante)

Grafični del dokumentacije, ki je reproduciran v merilu 1:50.000, je mogoče po sporazumu z Republiškim sekretariatom za urbanizem SRS ter Geodetskim zavodom SRS naročiti in uporabljati.

Ivan Krča, geometer

PRAVNO UVELJAVLJANJE NOVIH IZMER

Na območju mesta Ljubljane je bilo v zadnjih 10 in več letih na novo izmerjenih kar 13 katastrskih občin.

Vsi ti novomeritveni elaborati so bili napravljeni po predpisih in odobreni od Geodetske uprave SRS.

Da pa bi vse te izmere oz. podatki tudi pravno veljali v katastru iz zemljiški knjigi, so bile opravljene tudi nadaljnje faze dela, t.j. klasiranje zemljišč, razgrnitev podatkov na javni vpogled, nov katastrski operat, reprodukcija načrtov in končno tako imenovani identifikacijski sezname. Vsa ta dela so potekala bolj ali manj normalno, brez kakih večjih težav; le identifikacijski sezname povzročajo določene težave.

Zato nekaj besed o tem na osnovi dosedanjih izkušenj.

Identifikacijski sezname prikazujejo "staro" in "novo" stanje, zato bi se lahko imenovali tudi "naznanilni listi". Bistvo teh seznamov in s tem rove izmerā same je v večji natančnosti in realnosti podatkov, ki prikazujejo "novo stanje". Ti podatki so: parcelne številke, površine, kulture in razredi, objekti, oblike parcel in končno sodobnejši geodetski načrti.

Ti sezname pa ne morejo - vsaj pravno ne - reševati zemljiško-knjižnega lastništva nepremičnin. To lastništvo se rešuje, oz. bolje rečeno, se lahko spreminja le s pravnoveljavnimi listinami, kot so: kupoprodajne, darilne in menjalne listine o dedovanju in vse upravno pravne odločbe.

Identifikacijski sezname so torej dokumenti, na osnovi katerih se vpisujejo v zemljiški knjigi novi k a t a s t r s k i podatki ne pa podatki o l a s t n i š t v u.

Sestavljeni morajo biti brez napake in strokovno pravilno, kar je precej zahtevna in odgovorna naloga.

Te seznane je treba sestaviti tako, da zajemajo cela zemljiško-knjižna telesa, t.j. zemljiškoknjižne vložke. Če se sestavljajo kako drugače, npr. po katastrskih posestnih listih, ki imajo običajno več oz. vse vložke enega posestnika, se knjiženje v zemljiški knjigi zelo komplicira in je potrebno precej dodatnega dela.

Težave pa nastanejo potem, ko so ti sezname končani in oddani zemljiški knjigi v izvršitev v sledečem:

Nova izmera in s tem ti identifikacijski sezname prikazujejo podatke v "novem stanju" v bistvu tako in take, kot so bili takrat, ko se je končalo terensko snemanje terena. Vsi pa vemo, da običajno traja nova izmera z vseni fazami - terenskimi in pisarniškimi - po več let. Če pa k temu prištejemo še čas (leta) za dela, omenjena v uvodu, potem vidimo, da traja vsaka izmera kar precej let, da je dejansko zaključena in končana. Zato ni čudno, če ugotovimo, da so po večini nove izmere v momentu, ko so končane, že zastarele. Ta zastarelost je tem večja, čim večja je bila v teh zadnjih letih gradbeno-komunalna in urbanistična dejavnost na takem območju. To pa niso tako redki primeri - vsaj na

območju Ljubljane ne.

Iz navedenega sledi zaključek, da bi nove izmere opravili v čim krajšem času, npr. 1/2 do 1 leta. Vsi pa vemo, da je to pri današnji organizaciji službe in sistemu dela nemogoče.

V Ljubljani je praksa pokazala dosedaj, da se nove izmere z identifikacijami kot zadnja faza dela opravljajo od 20 let (k.o. Vič), 10 let (k.o. Moste) do 8 let (k.o. Šentvid).

K vsem^u pa je treba prišteti še čas, ki ga potrebuje zemljiška knjiga, da vpiše nove podatke, kar se opravi z izdajanjem sklepov in to traja tudi leto in več.

To je vsekakor preveliko obdobje, da bi bili lahko novomeritveni podatki res ažurni z dejanskim stanjem na terenu in zemljiško-knjižnim. Pri tem je treba seveda upoštevati dejstvo, da zemljiška knjiga ne more niti za hip prenehati z vknjiževanjem predlaganih sprememb, kajti to se mora izvršiti takoj, kakor hitro je podan zemljiškoknjižni predlog.

Iz vsega navedenega sledi, da je uveljavljanje novomeritvenih podatkov v katastru in zemljiški knjigi precej zamotano, dolgotrajno in o d g o v o r n o delo.

Zavod za izmero in kataster zemljišč v Ljubljani je v ta namen osnoval poseben odsek - odsek za pravno - tehnično dokumentacijo.

Ta odsek se je po 2 - letnem delu, potem ko je formalno uredil, dopolnil in kompletiral vse faze del in oddal zemljiški knjigi vse identifikacijske sezname ter kopije katastrskih načrtov, lotil reševanja vseh konkretnih nesoglasij med stanjem v zemljiški knjigi in stanjem, ki ga prikazujejo identifikacijski seznam.

Ta nesoglasja imajo najrazličnejšo vsebino in vzroke. To je tudi povsem razumljivo, ker je neprekinjeno poslovanje zemljiške knjige precej dolgo obdobje tj. od konca prejšnjega stoletja do danes. V tej dobi so se menjale državne ureditve (Avstroogrska in predvojna Jugoslavija) in generacije zemljiškoknjižnih uslužbencev.

Zato se pri knjiženju novih podatkov po identifikacijskih seznamih odkrijejo poleg že omenjenih nesoglasij zaradi zastarevanja nove izmere same še marsikatero stare napake in pomanjkljivosti tako v katastru kot zemljiški knjigi. Da navedem samo nekaj primerov:

- v zemljiški knjigi obstoji npr. neka parcela že zelo dolgo (od nekdaj), v katastru, na črpi in na terenu je pa ni,
- med zemljiško knjigo in katastrom so razlike v površini posameznih parcel,
- v katastru je npr. neka parcela že dolgo časa "deljena", v zemljiški knjigi pa ne,
- nova izmera prikazuje npr. neko parcelo kot enotno stavbno parcelo (hiša, vrt, dvorišče) - v zemljiški knjigi pa je ta parcela prikazana npr. z dvema parcelama (hiša z eno, vrt in dvorišče pa z drugo parcelno številko) in še to v dveh zemljiškoknjižnih vložkih, kar pomeni, da so različni lastniki,
- z novo izmero nastanejo razlike v površini, bodisi posameznih parcel ali v celotnem zemljiškoknjižnem telesu, čeprav so oblike parcel približno identične v starem in novem merilu,
- po izvršeni novi izmeri so bile napravljene npr. delitve; delilni načrti pa se izdelani samo v starem merilu ali pa so take delitve v zemljiški knjigi ne izvedejo, itd.

Vse take in še mnogo drugih pomanjkljivosti in nesoglasij je treba potrpežljivo in strokovno pravilno - s pravno-tehnično dokumentacijo odpravljati od primera do primera, od parcele do parcele, od vložka do vložka, od katastrske občine do katastrske občine.

Naj pri tem omenim, da sem s konkretnimi izkušnjami prišel do prepričanja, da bi bilo dobro in potrebno, če bi GU SRS dala zadevna p i s n e n a navodila - inštrukcije - kajti le tako bi se to delo opraviti strokovno pravilno in enotno. O tem pa eventuelno drugič kaj več.

Na zaključku naj ponovno potrdim, da je pravno uveljavljanje vseh novih izmer kot zadnje faze dela nujno, če hočemo opravičiti vsa vložena sredstva in napore za vse predhodne faze. S tem pa smo dosegli tudi cilj:

- 1) podatki novih izmer in novi - sodobnejši - načrti bodo rabili za druge službe, predvsem upravno-pravni, urbanistični in gradbeno-komunalni;
- 2) geodetska stroka se bo uveljavila kot samostojna stroka in pridobila na ugledu.

Peter Šivic, dipl.ing.geod.

NEKAJ VTISOV Z DELA V TUNISU

Lansko leto v začetku junija sem dobil vabilo, naj bi v okviru Zavoda za raziskavo morja sodeloval pri nekaj izmerah Tuniškega jezera, katerega raziskavo za asanacijo je prevzel Rudis v Trbovljah. Kljub temu da je bilo zelo malo znanega o obstoječem kartografskem materialu in o ostalih geodet. podatkih, sem se odločil nalogo sprejeti, ko je na sodelovanje pristal tudi ing. Jenko. Predvsem je bila težavna v tem, da se je izredno mudilo in ni bilo časa za zbiranje potrebnih podatkov. Naloga je bila pravzaprav precej ozko definirana in je v glavnem zahtevala: izris obalne črte (merilo 1:10.000) z nekaj glavnimi podatki obalnega pasu, med katere štejejo tudi vsi izlivi ali prelivji jezera; izmera velikega števila profilov preko jezera, pri čemer je bilo treba tačno locirati grezilne točke na 50 m in ob obali še gosteje ter kontinuirano in opisno posneti vso črto dna na profilih ter označiti vse tvorbe mercierelle - neke vrste koral v jezeru; zbrati vzorce dna na vseh grezilnih točkah.

Iz verjetnih podatkov, da so stari načrti v merilu 1:10.000 in 1:5.000 ter precej novi aeroposnetki in dejstva, da jezero po globini ne presega 1,5 do 2 m, se je dalo sklepati na pribl. 1,5 do 2 mesečno normalno delo 4-članske ekipe s pomočniki.

Lahkovernost se nam je precej maščevala, saj nismo vedeli, niti mogli računati, da bodo s pripravi in zbiranjem podatkov skoraj večje težave kot s samim delom. Treba je bilo delo čimprej opraviti, da bi se na osnovi podlog lahko nadaljevalo delo drugih ekip. Prav zato smo večkrat stali pred težko odločitvijo, ali naj še iščemo in skušamo zbrati vsaj nekaj ali pa naj se vsega akupaj lotimo sami. Zakaj? Od obljubljenih topografskih kart smo dobili od 14 listov, ki zajemajo jezero, le en sam list z vrisano hidrografijo in nekaj listov brez nje.

in še ti so bili močno "betežni". Z intervencijami pri pomočniku ministrstva in s prošnjami smo izbrskali še nekaj listov brez hidrografije. Naj se ob tem ustavim in skušam ob naših nadaljnjih težavah osvetliti delček, žal ne preveč svetel del poslovanja in življenja v Tunisu.

Pri ljudeh, s katerimi smo imeli poslovne stike, sem dobil vtis, da se trudijo, da imajo veliko voljo, velike cilje in mnogo optimizma, da pa prevečkrat žal ostaja le pri tem in so tako tudi rezultati sodelovanja večkrat mnogo preskromni. Vzrokov za to je več in izhajajo iz objektivnih zgodovinskih in klimatskih razmer bližnje in daljne preteklosti ter zračilnih velikih težav, ki so jih morali v zadnjem času premagati, predvsem ostanki pasivnega odnosa koloniziranega naroda proti kolonizatorju ter mogočno razširjena in ukoreninjena korupcija. Uspelo jim je odpraviti bakšiš za ceno stroge in nevede toge administrativne birokracije, ki se z vso težo kaže v izgubljanju samoiniciative in ogromnih časovnih izgubah. Še dolgo bo trajalo, preden bo možno stvar zopet sprostiti, vsaj toliko, da bo morda tudi telefonski razgovor ali naročilo pomočnika ministra kaj zaleglo in ne bo treba za vsako malenkost imeti pismenih naročil, potrdil, dokumentov itd. z vsemi mogočimi žigi in podpisi. Mnogo, mnogo preveč časa smo izgubili zaradi te togosti in zaradi čakanja, preden je kaka naša prošnja ali zahteva opravila dolgo pot skozi administracijo in je prišel pismeni nalog, včasih za pravo malenkost. Stalo nas je precej živcev da smo se na tak način navadili ali se mu vsaj prilagodili in spoznali, da je tudi čakanje ponekod lahko ena od oblik dela. Pa še z nečim smo se morali sprijazniti, da je namreč strašno težko v osnovi sprožiti akcijo. Večkrat se nam je zgodilo, da tistega, kar smo iskali, na tistem mestu niso imeli, da je bil kak stroj ali instrument pokvarjen ali podobno. To je bilo dejstvo, neizpremljivo dejstvo in izhodišče za vsa nadaljnja sklepanja, izvajanja in mučne pogovore. Uspeti, da kako reč nabavijo, popravijo ali poiščejo drugje, je zelo težko, večinoma predolgotrajno, saj je treba začeti trdo pot skozi administracijo gor in dol, za nas pa je bil čas večkrat najpomembnejši.

Težav je vedno dovolj, pa tudi povsod, navedel sem jih le v ilustracijo mentalitete prebivalstva ali vsaj tistega dela srednje inteligence, s katero sem se večkrat srečal.

Žal smo imeli premalo časa, da bi se ljudem osebno bolj približali in jih tudi privatno spoznali, kljub temu, da je velika večina teh ljudi mladih, prav naših let.

Zaprošene in tudi takoj obljubljene čolne smo dobili (proti visoki odškodnini) šele po 14 dneh, vse karte, a brez hidrografije, šele po več kot enem mesecu, ko jih že skoro nismo več rabili, saj smo si bili prisiljeni sami pomagati. Prav zadnje dni, po 2 mesecih, smo našli tudi sicer malo zastarele, vendar kompletne karte s hidrografijo.

Če bi bili na vse to pripravljeni, če bi imeli čas in možnost počlati enega člana mesec dni vnaprej in bi nam le ta zbral in poiskal material, bi bilo delo po kratki aklimatizaciji in spoznavanju glavnih pogojev dela znosno in morda večkrat prijetno.

Še ena težava nas je skoraj prisilila na kolena. Glede na plitvo jezero smo si napravili plan dela za izmero profilov, ki bi ga zmogli 3 člani naše skupine tudi s sicer popolnoma neizobraženimi figuranti - domačini ob direktnem in hitrem merjenju dolžin. Veter in zelo gosto posejane tvorbe mercierelle, na katerih je čoln često nasedel, so nas onemogočili. Spremeniti smo morali metodo dela in je tako tudi četrti član, ki bi sicer sproti izdeloval elaborat in oskrboval material ter iskal in čakal na podatke, moral sodelovati pri iz-

meri sami. Višinski podatki, ki smo jih za delo nujno potrebovali, so bili tako nezanesljivi in večkrat očitno napačni, da smo morali dodatno potegniti okrog severnega jezera nivelman. Tudi to, že samo po sebi neplanirano delo, je bilo težavno in še dolgotrajnejše zaradi pogostega močnega vetra in velike vročine, ki sta zahtevala zelo kratke vizure.

Ker naj bi delo končali v 2 mesecih, nam ni preostajalo drugega kot hiteti od zore do mraka, pri čemer smo si poskušali med 13. in 16. uro vzeti kaki dve uri za kosilo in počitek, saj nam vročina v juliju ni preveč prizanašala. Delo je bilo precej improvizirano, saj po določenem planu nismo mogli delati, ker do zadnjega nismo mogli računati niti na osnovne podatke; upanje, da bomo vsaj nekatere reči našli in dobili, pa nismo smeli opustiti, ker bi prav vsega dela v določenem času ne zmogli.

Preden bom kratko opisal naše delo in ob tem poizkusil prikazati še nekaj zanimivih dogodkov in podatkov iz te pestre dežele, naj opišem še naše delovno področje.

Tuniško jezero je že na karti 1:1.000.000 označeno z dvema ločenima deloma. Jezero, ki ga sestavljata severna in južna polovica, leži takoj za obalnim pasom širine 600 - 1500 m in je v bistvu zaprta laguna. Jezero deli na pol dvojni nasip, ki obdaja plovni kanal. Po severnem nasipu tečeta železnica in cesta, ki vežeta pristanišče La Goulette s Tunisom, južni ožji nasip pa je neobljuden. Kanal je širok okrog 200 m in globok blizu 8 m, tako da lahko po njem plovejo tudi precej velike ladje. Morska obala Tuniškega zaliva poteka na tem mestu v smeri od severovzhoda proti jugozahodu. Jezero in kanal imata smer od obale proti zahodu in dolžino blizu 11 km. Severni del jezera ima precej pravokotno obliko s širino 2,5 do 3 km, južnega pa tvorita dve trikotni obliki, manjša z višino 2 km in večja z višino 3,6 km. Na zahodni obali jezera leži Tunis s pristaniščem, v katerega vodi plovni kanal. Tudi na južni obali jezera, ki se zaključuje s solinami, je nekaj manjših naselij. Obalni pas med morjem in jezerom je južno od kanala z izjemo nekaj industrijskih zgradb nenaseljen, je pa prav tu predvidena lokacija razvijajoče se industrije. Severno od pristanišča La Goulette, ki leži ob kanalu, pa se razprostira letoviš-čarsko gosto naseljeno območje, ki se preko Kartagine, La Marse in drugih li-čnih naselij podaljšuje še precej proti severu. Severno jezero ima v tem pasu z morjem po plitvem, okrog 10 m širokem kanalu, po katerem voda ob plimi do-teka in ob oseki iz jezera odteka. Tudi s plovnim kanalom je severno jezero povezano s tremi pretoki. Enako ima južno jezero ob Tuniškem pristanišču veliko odprtino v kanal, ob kanalu še 4 pretoke in direktno zvezo z morjem po kanalu preko obalnega pasu. Na vseh teh pretokih je postavljen sistem kovinskih mrež, s katerimi ulovijo precej rib, ki jih je jezero polno. V severnem jezeru leži kaka 2,5 km od mesta Tunisa, zanimiv majhen otoček z razvalinami stare utrdbe, na kateri gnezdi ogromno galebów.

Barvni posnetki jezera so čudoviti, saj se na gladini zrcali skoraj vedno lepo modro nebo. Če pa si ogledamo vodo v naravi ali na posnetku brez sonca, bo uma-zano rjave barve in bo rajšje tudi s svojim neprijetnim vonjem močno odbijala. Poleti je evaporacija razumljivo velika, saj je površina (več kot 40 km²) v primerjavi s količino vode v jezeru (globina cca 1 m) zelo velika. V to jezero se sicer z delnim predhodnim čiščenjem izliva vsa kanalizacija Tunisa, ki ima gotovo več kot pol milijona prebivalcev. Razumljivo je, da posebno poleti jezero ne diši najprijetneje, ponavadi je kar celo mesto ob neugodnem vetru zavito v oblak precej neznosnega vonja. Dalje je tudi razumljivo, da taka reč povzroča precej preglavic pretivalstvu in celo glavna rezidenca predsednika republike je v obsegu jezerskih vonjav.

V tem ambientu smo se torej v začetku julija lotili jezera. Po neuspešnem iskanju zanesljivih podlog smo si položili po ravnem nasipu svojo bazo in nanjo naslonili vse meritve. Obalo smo kontrolirali najprej s fotoposnetki iz l. 1962. Predele, ki so se razlikovali od posnetkov, smo tehnično ali kako drugače posneli. Predvsem sta se dve področji od zadnjega aerosnemanja precej spremenili, novo пристanišče La Goulette ter nova termoelektrarna na vzhodu in predel ob izlivu dela kanalizacije in čistilne naprave na severovzhodni obali jezera. Žal nismo mogli takoj pripraviti ^{karte}, ker smo z upanjem čakali in iskali obstoječe karte, četudi brez hidrografije v kakršnem koli večjem merilu. Tako smo se najprej lotili merjenja profilov. Stabilizirali smo si obalne točke in smeri profilov ter po prvih neuspešnih poizkusih direktnega merjenja dolžin na jezeru delali po metodi prednjega ureza. Delo je napredovalo počasneje kot smo računali, saj smo večino časa porabili za iskanje poti med tvorbami mercierelle ali za spravljanje čolna z njenih grebenov. Voda je le v čisto vzhodnem delu jezera prozorna, drugje pa pogled ne seže globlje od 10 do 15 cm. Dno jezera tvori različno debela plast blata, od nekaj cm ob nekaterih obalnih predelih do nekaj metrov. Napredovali smo prav različno hitro in izmerili, odvisno od gostote mercierelle, dnevno od 1 do včasih 10 km profila. V južnem jezeru je šlo hitreje, ker skoraj ni tvorb mercierelle. Skupaj smo po vodi izmerili blizu 90 km profila. Preden smo lahko višinsko izravnavali meritve, smo morali okrog severnega jezera potegniti nivo in določiti nove višine vsem tudi sicer maloštevilnim reperjem okrog jezera. Istočasno smo določili še višine vsem začetnim profilnim točkam, na severnem jezeru na obeh straneh jezera, za južno jezero pa smo le na južni nasip kanala trigonometrično prenesli višine. Mareografski podatki iz pristanišča La Goulette so zelo pomanjkljivi, predvsem neredni, podatki mareografa v Tunisu za severno jezero pa so boljši. Obalna črta zelo položne in nizke severne obale severnega jezera se z višino vode v jezeru zelo spreminja. Izmero smo opravili ob minimalni in maksimalni višini vode, ki predvsem niha s spremembo zračnega pritiska. Dve seriji aeroposnetkov iz l. 1962 sta nam naše meritve in ugotovitve potrdili. V našo karto smo vnesli za taka področja dve obalni liniji.

Ob merjenju profilov smo doživeli poleg bridkih, tudi komične reči. Naši prvi stiki z jezerom so bili podobni prvim srečanjem medicinskih brucov s truplom ob obdukciji. Po prvih prisilnih kopanjih z uro in obleko ter spiranju krvanih žuljev v jezeraki vodi nas je hočeš nočeš moral miniti "par distance" odnos do jezera. Nekaj previdnosti ob samem izlivu kanalizacije smo pač še obdržali. Meritve plitvih jezerskih obal so bile tragikomične. Figurant, obut v visoke škornje (lađja kljub minimalnem grezu v ta območja ni mogla), je poizkušal postaviti lato na vsaj nekaj točk. Dokler se je pomikal in prestopal, je še premagoval blato, kakor hitro pa je obstal, se je začel pograzati. Najprej je bil ves ponosen na velike nove škornje, potem pa je začel nad njimi obupavati, ko je zajel prvo vodo in jih je precej postrani gledal, ko je s skrajnim naporom in z našo pomočjo spet stal na suhem. Seveda smo po takem posegu bili vsi lepi, lepljivo blato je namvreč čudovito črno in ima tudi primeren vonj. Najtežji dnevi so nas čakali ob izmeri nekaj profilov, ki zadenejo na veliko smetišče na severovzhodni obali jezera. Precejšnjo julijsko vročino smo vsi dobro prenašali, poleg tega sta jo bližina vode in pogost veter znatno blažila. Neznosna je postala na smetišču, saj so jo dopolnjevali prah, smrad in mrčes. Le težko je bilo zdržati pol dneva v roju muh, ki se izmenično pasejo po tebi in najrazličnejših odpadkih do crknjenega in napol segnitega konja v neposredni bližini. S figuranti smo imeli le nekaj neznatnih težav. Po prestanem šoku, ker je bilo z nami treba delati po 10 in tudi 14 ur dnevno, so še kar redno prihajali na dlo. Včasih so sicer menili, da so za teden že dovolj delali in zaslužili, pa so kdaj pa kdaj zboleli. Zaslužek je bil zanje lep, saj so dobili za uro dvakrat več kor sicer in so zato tudi ob praznikih delo odpovedali. Praznikov v Tuniziji ne manjka, skoro vsak teden se najde kakšen,

če ni verski ali državni, je pa npr. dan žena. Takrat so poleg žena tudi moški dela prosti. Ob takih dnevih smo delali brez figurantov, česar nam ni nihče zameril. Bolj so nas postrani gledali, ker si včasih nismo mogli vzeti časa, da bi se za dvig zaprošenih podatkov ali materiala med delom lepo oblekli. Na lepo obleko Tunizani veliko dajo in niso hoteli razumeti, da inženir, čeprav sredi dela (in to kakšnega), ne nastopa v beli srajci s kravato in po možnosti modrim suknjičem, zlikanimi hlačami in belimi čevlji. K sreči so naši delovni rezultati govorili nam v prid.

Zadržal se bom pri drobnih dogodkih, ker enostavno nismo imeli časa, da bi si vsaj malo bolj ogledali okolico in bolje spoznali življenje, ki nas je obdajalo, ter bi si tako ustvarili kompletnější vtis. Celo geodetske službe si v celoti nismo uspeli ogledati, delno pa si je tudi nismo smeli. Brez posebnega dovoljenja, ki bi ga z nekaj komplikacijami lahko dobili, in vnaprej točno določenega termina je dostop v prostore prepovedan. Ob dokaj čestih obiskih arhiva njihove glavne geodetske ustanove Service Topographique smo uspeli pokukati v nekaj oddelkov. Med drugim smo videli reprodukcijo, izvrednotenje na dveh Wildovih in dveh francoskih avtografih ter rekonstrukcijska in pripravljalna dela v fotolaboratoriju za prehod na barvno aerosnemanje. Tunizani nameravajo sami prevzeti aerosnemanja, in to izključno v barvi. Obiskali smo večkrat Subdivision d'Etudes et travaux d'Assanissements Urbains, kjer je osredotočena komunalno geodetska dejavnost in katere šef nam je bil določen za pomoč in zvezo. Lepo smo bili sprejeti na Bureau d'investigations et recherches hydrologiques. Tja smo našli sami, žal, šele v zadnjih dneh našega bivanja v Tuniziji. Na tej ustanovi delajo zelo intenzivno in so rezultati dela vidni na mnogih mestih. Ustanova je tudi lastnik dokaj zanesljivega mareografa na severnem Tuniškem jezeru.

Na modernem letališču z močnim prometom ima svoje avione tudi ministrstvo za poljedelstvo. Po primernih predhodnih prošnjah in obiskih smo dobili na razpolago tudi avion za pregled jezera in informativno slikanje. Kompletno aerosnemanje bi bilo skupno z izvrednotenjem predrago za obseg, dal, ki smo jih nameravali na jezeru opraviti. Pilotiral je eden naših jugoslovanskih pilotov, ki dela kot inštruktorji v Tuniziji.

Zahtevani elaborat smo uspeli oddati v roku, le z reprodukcijo se je zataknilo, ker je bil valj na stroju tako umazan, da je bilo razmnoževanje treba odložiti, dokler ga niso očistili, kar pa, kot sem že omenil, ni tako hitro izvedljivo.

Naj zaključim z nekaj bežnimi vtisi iz te lepe in zanimive dežele. Klima, ki smo jo spoznali v najbolj vročem letnem času, je mnogo znosnejša, kot smo pričakovali. Opoldanske temperature so sicer visoke, smo pa vročino kljub intenzivnemu delu na soncu brez večjih težav prenašali. Težko je le ob redkih dnevih, ko zapiha vroči južni veter iz Sahare in se temperatura ob močnem vetru dvigne tudi do 48°C. Noč je v severnem delu dežele, posebno še blizu obale, prijetno sveže. Mrčesa v obalnem področju skoraj ni in smo ponoči kljub večkrat prižgani luči spali pri odprtih oknih brez vsakih mrež. Tudi kač nismo srečali. Pod besedo Afrika si nehote vse prevečkrat zamišljamo divjino, pragozd ali pustinja ter divje zveri. Vsega tega v Tunisu nismo videli. Uspeli smo priti proti jugu le do polovice te dežele. Zelo velik del zemlje je kulturaliziran. Rodovitnost je odvisna od namakanja, ki je skoraj zavirljivo dobro vpeljano. Področja, kjer ne namakajo, dajejo le eno žetev. Pogled na neizmerne obdelovalne površine nam je spremenil mnenje o pustih področjih in nam dal razumeti, zakaj je bila Tunizija lahko žitnica rimskega imperija.

V zameno za "tipično afriška doživetja" smo si na naših nedeljskih šizletih lahko ogledali nekaj čudovitih zgodovinskih znamenitosti. Omenim naj le zgodo-

vinsko mesto Monastir, ki so ga Tunizjani za drag denar skoro v celoti uspeli restavrirati in je zlasti za turista in tujca ogled skoraj pravljico doživljeno. Trdnjava, mošeje, dvorci, grobnice in še niz zgodovinskih objektov v vsej svoji mogočnosti in lepoti dajejo v čudovitem karvnem okolju res prvo vrstne užitke. Obiskali smo tudi staro rimsko mesto Dugga, katerega lepo ohranjeni ostanki so nas popeljali skoraj 2000 let nazaj in nam nazorno in živo pojasnili lep delček zgodovine in stare kulture. Takih užitkov si v Tuniziji lahko privoščite še in še, saj najdete ostanke zgodovinske arhitekture in kulture v Tuniziji skoraj na vsakem koraku, od Kartagine na severni obali pa prav do južne meje v Sahari. Tunizjani so se za turista pripravljeni tudi res potruditi. Novi hoteli se s svojo moderno arhitekturo lepo ujemajo z okolico in tradicijo. Žal premalo številni osebnostni kontakti z ljudmi, mi bodo kljub temu ostali v večini primerov v zelo prijetnem spominu. Ob obiskih arabskih četrti, Meddine in Sukov v nekaj mestih mi je narod postal simpatičen. Težko bi točno povedal zakaj, gotovo pa sta njihova higijena in vesel karakter znatno pripomogla k temu.

Franjo Rudl, univ. prof.

I N M E M O R I A M

Globoko nas je pretresla žalostna vest, da je dne 3. marca t.l. za vedno zatisnil oči naš najvidnejši geodetski strokovnjak in mednarodno priznani znanstvenik

dipl.inž. Nikola S. S v e č n i k o v, redni univerzitetni profesor v pokoju.

Rodil se je leta 1888 v Kalugi v Rusiji, študiral je v Moskvi na Konstatinovskem geodetskem inštitutu, kjer je tudi diplomiral.

Po prihodu v Jugoslavijo se je zaposlil marca l. 1921 v tedanji Generalni direkciji katastra pri Ministrstvu za finance in je tekom leta 1921 in 1922 delal kot triangulator.

Meseca februarja 1923 je bil imenovan za šefa Oddelka za triangulacijo in nivelman Generalne direkcije katastra, kasneje Oddelka za kataster in drž. posestva.

Polnih 18 let je vodil celotna dela na triangulaciji in nivelmanu, ki jih je izvajala ta ustanova širom cele Jugoslavije. V času od l. 1927 do 1935 je kot honorarni predavatelj predaval geodezijo na Geometerskem odseku Srednje tehniške šole v Beogradu. V septembru 1941 je bil na lastno prošjo razrešen dolžnosti šefa Oddelka za triangulacijo in nivelman, vendar je še naprej delal v tem oddelku.

Po osvoboditvi je kot samostojni svetnik Zvezne geodetske uprave pripravil pravilniške predpise za državno izmero, ter se je intenzivno ukvarjal z rešitvijo posameznih aktualnih strokovnih problemov. Od leta 1949 naprej je predaval kot honorarni predavatelj višjo geodezijo na Geodetskem odseku Gradbene fakultete v Beogradu.

V novembru 1957 je bila potrjena njegova izvolitev za rednega univerzitetnega profesorja, zato je prešel na Gradbeno fakulteto kot stalni učitelj, vendar je istočasno še naprej delal v Zvezni geodetski upravi kot stalni zunanji znanstveni sodelavec.

Na univerzi je bil upokojen 30. septembra 1961, pač pa je še nadalje-

val z delom v Zvezni geodetski upravi s polnim delovnim časom do zaključno 31. decembra 1964.

V letih 1957, 1958 in 1959 je predaval višjo geodezijo tudi na Višji vojni geodetski akademiji.

Po letu 1964 je še nadaljeval z delom, ter se je ukvarjal z različnimi problemi, ki so ga zanimali in je za Zvezno geodetsko upravo pripravil več referatov in sicer pod naslovom "Predhodna ispitivanja u vezi pretvarjanja trigonometrijske mreže I. reda u astronomsko-geodetsku mrežu" - skupaj 8 posebnih referatov, ki jih je pripravil tekom l. 1965/66.

Leta 1967 je končal referat "Transformacija geodetskih koordinata" in referat "Izravnavanje astronomsko-geodetske mreže i odredjivanje njenog apsolutnog položaja", ki ga je tudi končal v tem letu tako, da je delal dobesedno do poslednjega diha.

Leta 1955 je bil odlikovan z redom dela I. reda in na II. kongresu Zveze geodetskih inženirjev in geometrov FNRJ v Ohridu /oktobra 1957/ je bil z aklamacijo izbran za častnega člana Zveze društev geodetskih inženirjev in geometrov FNRJ.

Pregled njegovih strokovnih in znanstvenih del:

I. Študije oziroma referati:

1. Referat po pitanju izbora projekcije i koordinatnih sistema za Jugoslaviju /1924/.
2. Uticaj temperature na veličinu popravka za "Run".
3. Uticaj trenja u koturačama osnovničkog pribora Jeverina.
4. Srednja greška odredjivanja visinskih razlika između trigonometrijskih tačaka IV. reda putem trigonometrijskog nivelmana.
5. Bazična poligonometrija. Obrada podatka terenskih ispitivanja izvršenih 1938 i 1939 god. u okolini Banja Luke.
6. Osnovni geodetski radovi u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji. /Izdanje SGU - 1953/.
7. Trigonometrijska mreža grada Beograda. /Izdanje SGU - 1961/.
8. Gradske geodetske mreže. /Izdanje SGU - 1964/.
9. Radovi Savezne geodetske uprave na astronomsko-geodetskoj mreži. /Referat na III. kongresu SGIGJ/.
10. Postavljanje normalnog repa i odredjivanje njegove apsolutne visine. /Referat na III. kongresu SGIGJ/.
11. Radovi Savezne geodetske uprave na lancu stepenskog merenja položenom duž 22. meridijana. /Referat na III. kongresu SGIGJ/.
12. Odredjivanje koeficijenta refrakcije iz obostranih visinskih razlika. /Referat na III. kongresu SGIGJ/.

II. Pravilnici i navodila.

1. Pravilnik o katastrskom premeravanju I. deo: triangulacija. /Izdanje Odeljenja katastra i drž. dobara 1929/.
2. Uputstvo za izvršenje trigonometrijskog nivelmana. /Izdanje Odeljenja katastra i drž. dobara 1938/.
3. Pravilnik za državni premer I. deo: triangulacija, 3 knjige. /Izdanje Savezne geodetske uprave FNRJ 1951/.
4. Pravilnik za državni premer II. a; osnovni radovi na gradskom premeru. /Izdanje SGU - 1956/.
5. Uputstvo za izvršenje naknadnih merenja na trigonometrijskoj mreži I. reda. /Izdanje SGU - 1956/.

III. Objavljeni članki:

1. Šta je do sada uradjeno na novom katastrskom premeru. /Geom. i geod. glasnik 1934, 3. in 4. zv./
2. Autoredukcijski tahimeter sa Hamerovim dijagramom -- /Skupaj z ing. Kostićem/ -- /Geom. i geod. glasnik 1937, zv. 6 in 1938, zv. 1/.
3. O uticaju nekih činilaca na tačnost odredjivanja otstojanja običnim tahimetrom. Rezultati ispitavanja izvršenih tokom 1944. g. u Banatu /Geod. glasnik 1946, zv. 1, 2 in 3/.
4. Sistematska greška pri merjenju uglova teodolitom Wilda. /Geod. list 1947, zv. 6, 7 in 8/.
5. Ocena tačnosti trigonometrijskih mreža viših redova. /Glasnik Savezne geodetske uprava 1951/.
6. Švajcarski metod merenja horizontalnih uglova -- metoda sektora. /Geodetska služba NRS 1951, zv. 3, 4 in 5/.

IV. Tiskani učbeniki, strokovne knjige in priročniki:

1. Geodezija /Skupaj z ing. Kostićem/ -- /Beograd 1. 1932/.
2. Nivelman /Skupaj z ing. Kostićem/ -- /Beograd 1. 1936/.
3. Račun izravnavanja I. deo -- teorija grešaka /Beograd 1. 1937/.
4. Geodezija za I. razred GSTŠ /Skupaj z ing. Živkovićem in ing. D. Nedeljkovićem/ -- /Beograd 1. 1948, 2. izdanje 1. 1951/.
5. Geodezija za II. razred GSTŠ /Skupaj z ing. I. Živkovićem in ing. D. Nedeljkovićem/ -- /Izdanje SGU -- 1949/.
6. Geodezija. Trigonometrijska mreža nižih redova i trigonometrijski nivelman /Izdanje SGU -- 1950/.
7. Račun izravnavanja -- teorija grešaka i izravnavanja po metodi najmanjih kvadrata. /Izdanje SGU -- 1951/.
8. Fotogrametrija -- osnovni pojmovi iz fotogrametrije. /Izdanje SGU -- 1953/.
9. Viša geodezija -- knjiga I. /Izdanje SGU -- 1953/.
10. Viša geodezija -- knjiga II. /Izdanje SGU -- 1955/.
11. Niža geodezija I. deo. /Skupaj z ing. I. Živkovićem in ing. D. Nedeljkovićem/ -- /Izdanje Geokarte -- 1957/.
12. Viša geodezija -- knjiga III. /Izdanje SGIGJ -- 1957/.

Njegova vsestranska dejavnost, ki je po rezultatih njegovih del izredno bogata, zapušča vsekakor globok vtis.

Njegovo ime je neločljivo povezano z začetkom sistematične državne izmere na poprej še neizmerjenih področjih Jugoslavije ter s celotnim razvojem geodetske dejavnosti v stari in novi Jugoslaviji. Ob priliki izbire projekcije in koordinatnih sistemov za Jugoslavijo je bil odločilen predlog ing. Svečnikova tako, da je bila usvojena Gauss -- Krügerjeva projekcija meridianskih con.

Podčrtati moramo kot posebno značilno, da je ing. Svečnikov -- oslanjajoč se na ogromno teoretično znanje in izkušnje -- iskal vedno nove, racionalnejše metode dela ter se je z lahkoto usmerjal na nove dosežke iz področja geodetske teorije in prakse.

Njegova vloga na področju šolstva in strokovnega dviga kadrov je zelo pomembna. Stevilne generacije geometrov pred drugo svetovno vojno in generacije geodetskih inženirjev po osvoboditvi, ga cenijo kot odličnega pedagoga, ki je znal vzbujati zanimanje za sodobne in primerne prijeme pri reševanju raznoterih geodetskih problemov.

Tudi tisti, katerim je bil starešina v ustanovi, niso videli v njemu samo šefa, temveč tankočutnega človeka, ki je imel veliko razumevanje za vsakdanja življenjska dogajanja in tegobe svojih sodelavcev. Splošno znana je bila njegova skromnost, ki je vzbujala v vseh, ki smo ga poznali globoko spoštovanje.

Nam je bil vzor neutrudljivega ustvarjalca in znanstvenika.

Vse njegove sposobnosti je posvetil svoji drugi domovini Jugoslaviji. Z njim smo zgubili velikega znanstvenika, strokovnjaka a tudi iskrenega prijatelja polnega dobrote in visoke srčne kulture.

Slava mu!

INFORMACIJE

DRUŽBENI PLAN SLOVENIJE IN GEODETSKA DEJAVNOST

Družbeni plan razvoja SR Slovenije v letih 1966 - 1970, ki ga je sprejela skupščina SR Slovenije govori v 5. točki poglavja IV "Regionalni razvoj in urbanizacija" naslednje o geodetski dejavnosti:

Za smotrno uporabo prostora ter za sestavo in izvajanje regionalno-prostorskih planov in urbanističnih ter drugih načrtov je potrebna regionalna, urbanistična, geodetska in splošna tehnična dokumentacija, ki ji je potrebno posvetiti večjo družbeno skrb.

Zelo pomanjkljivo je sedanje stanje geodetskih podlog, in to povzroča gospodarsko škodo. Ustrezne kompleksne geodetske osnove obstajajo le za okoli 6 % površine SR Slovenije. Intenzivnost razvoja ter potrebe regionalno-prostorskega planiranja in drugih uporabnikov, pa zahtevajo, da bi bile leta 1970 izdelane ustrezne geodetske osnove za okoli 18 % površine SR Slovenije, in to predvsem za gospodarsko intenzivna območja.

Republika bo s svojimi sredstvi sodelovala pri financiranju izdelave geodetskih podlog in dokumentacije splošnega družbenega pomena. Konkreten izbor del, ki se bodo financirala iz teh sredstev, bo v okviru dolgoročnega programa geodetskih del določen z finančnimi programi. Republika bo sprejela tudi manjkajoče predpise s področja geodetske dejavnosti.

RESOLUCIJA O IZVAJANJU GOSPODARSKE POLITIKE V LETU 1967 IN GEODETSKA DEJAVNOST.

Skupščina SR Slovenije je konec februarja sprejela resolucijo o izvajanju gospodarske politike v letu 1967. Ta resolucija tudi direktno in indirektno prizadeva geodetsko dejavnost in v naslednjem podajamo izvirno besedilo o tem:

"Zaradi zagotavljanja pogojev za smotnejšo uporabo prostora SR Slovenije bo republika v letu 1967 sprejela zakon o regionalnem prostorskem planiranju. Razen tega bo sprejela tudi zakon o urbanističnem planiranju, ki naj bi ustvaril pogoje za prilagoditev procesa urbanizacije in lokacijske politike spremenjenim pogojem, zlasti na področju stanovanjsko-komunalnega gospodarstva. V letu 1967 bo republika sprejela tudi zakon o varstvu narave.

Republiški organi bodo v letu 1967 organizirali izdelavo regionalnega prostorskega plana SR Slovenije. V tem okviru bodo v letu 1967 izdelane osnove za družbeno-ekonomska izhodišča in smernice za gospodarjenje in urejanje prostora ter zavarovanje pokrajine. Pripravljati se bodo začele tudi študije in raziskave s področja dolgoročnega prostorskega razvoja, kakor tudi valorizacija prostora SR Slovenije ter ustrezna geodetska dela. Pripravljene bodo osnove za sprejetje zavarovanih ukrepov glede uporabe prostora, zlasti potrebe razvoja infrastruk-

ture.

Posebno skrb bo republika posvečala zemljiški politiki v okviru svoje pristojnosti tako, da bo s svojimi predpisi pospeševala racionalno stanovanjsko in komunalno graditev."

SPREJET JE ZAKON O FINANCIRANJU GEODETSKIH DEL IZ PRISTOJNOSTI FEDERACIJE OD LETA 1966 DO LETA 1970. Ta zakon, ki ga je sprejela Zvezna skupščina dne 27. 12.-1966, predvideva, da bo za izvršitev osnovnih geodetskih del (triangulacija, nivelmana, gravimetrije) in izdelavo osnovne državne karte, to je za dela, ki spadajo po temeljnem zakonu o izmeritvi zemljišč in zemljiškem katastru v ^{zvezno} pristojnost, porabljeno od leta 1966 do leta 1970 - 90,000.000 N dinarjev. Ta sredstva zagotovi federacija v zveznem proračunu v višini 72,000.000 N din in Zvezna geodetska uprava s prodajo finalnih proizvodov geodetskih del v znesku 18,000.000 N din.

V zveznem proračunu bodo za ta dela na razpolago po posameznih letih naslednja sredstva: V letu 1966 - 3,000.000 N din; v letu 1967 - 8,000.000 N din; v letu 1968 - 19,000.000 N din; v letu 1969 - 20,000.000 N din in v letu 1970 - 22,000.000 N din.

Sredstva, ki jih zagotovi Zvezna geodetska uprava s prodajo geodetskih del se stekajo na poseben račun in se bodo uporabljala za financiranje geodetskih del iz zvezne pristojnosti. Za vsako leto bo Zvezna geodetska uprava izdelala načrt del v soglasju z zveznim izvršnim svetom. Pravice in dolžnosti nosilca sredstev za izvrševanje geodetskih del po tem zakonu bo izvrševala Zvezna geodetska uprava.

ODLOK O PROGRAMU ZA FINANCIRANJE REGIONALNEGA PROSTORSKEGA PLANIRANJA SR SLOVENIJE GOVORI TUDI O GEODETSKIH DELIH. Skupščina SR Slovenije je v začetku februarja t.l. sprejela odlok o programu za financiranje regionalnega prostorskega planiranja SR Slovenije, s katerim se ureja financiranje regionalnega prostorskega planiranja SR Slovenije do leta 1970 in posebej financiranje v letu 1967. V odloku se predvideva, da je za regionalni prostorski plan SR Slovenije potrebno izdelati predvsem:

- a) družbenoekonomska izhodišča in smernice za gospodarjenje s prostorom, za urejanje prostora in za varovanje pokrajine;
- b) infrastruktura - splošne zasnove in načine povezovanja s sistemi širših območij za: osnovno prometno omrežje, osnovno energetska omrežje in osnovno vodnogospodarske ureditve;
- c) okvirno namensko porazdelitev površin ter zavarovana območja in za določeno namensko rabo rezervirana območja.

Za izvršitev navedenih nalog bo SR Slovenija zagotovila do leta 1970 - 6,000.000 N din. Od tega bo prispevala za dela pri izdelavi regionalnega plana 4,500.000 N din za naslednja dela: geodetska dela - izdelava geodetskih podlog v merilu 1:5.000 in 1:10.000, ter planiranje infrastrukture, študije in raziskave ter valorizacija prostora. Preostalih 1,500.000 N din bo porabljenih za financiranje naslednjih del pri izdelavi regionalnega plana SR Slovenije: za izdajo potrebnih aktov za zavarovanje površin za potrebe prometa, energetike, vodnega gospodarstva, varovanje pokrajine in podobno; za izdajo občasnih aktov o programskih smernicah za ureditev in razvoj posameznih območij oziroma za posamezne elemente regionalnega plana.

V letu 1967 bo SR Slovenija vložila v zadevna dela skupno 1,000.000 N din, od

tega bo 400.000 porabljenih za geodetska dela za izdelavo geodetskih osnov v merilu 1:5000 in 1:10.000.

V naslednjih letih pa bo republika vlagala skupno za ta dela naslednje zneske: leta 1968 - 2.000.000 N din; leta 1969 - 2.000.000 N din in leta 1970 - 1.000.000 N din. Od teh sredstev je določen procent namenjen za geodetska dela.

Za izvajanje tega finančnega programa neposredno skrbi republiški sekretariat za urbanizem.

SODELOVANJE PRI ŠTUDIJSKO-ANALITIČNEM IN ZNANSTVENO-RAZISKOVALNEM DELU MED GEODETSKIM ZAVODOM SRS LJUBLJANA, INŠTITUTOM ZA GEODEZIJO IN FOTOGRAMETRIJO FAGG LJUBLJANA IN GEODETSKO UPRAVO SRS. Ker je osnova napredku geodetske stroke študijsko-analitično in znanstveno-raziskovalno delo, so sklenili: Geodetski zavod SRS Ljubljana, Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo FAGG iz Ljubljane in Geodetska uprava SRS načelni dogovor o sodelovanju na tem področju, zavedajoč se, da je le pri aktivnem sodelovanju operativnih, znanstvenih in upravnih organizacij možno pričakovati želen uspeh ob načrtnem financiranju tega dela. To sodelovanje obsega pripravo raznih strokovnih nalog (pravilniki, navodila) ter različna dela strokovno-analitičnega oziroma znanstveno-raziskovalnega značaja.

Geodetska uprava SRS bo z nosilcem naloge sklenila za vsako temo posebno pogodbo. Sredstva za financiranje posameznih nalog naj bi prispevali: Geodetska uprava SRS, Sklad "Borisa Kidriča", Gospodarska zbornica SRS in delovne organizacije.

Kot najaktualnejše so postavljene naloge, katere bi bilo potrebno obdelati še v tem letu. Te naloge - teme so:

1. Izdelava urbane in regionalne dokumentacije.
2. Navodila za registracijo komunalnih naprav in napeljav.
3. Navodilo o geodetskih podlogah, ki so potrebne za izdelavo posameznih urbanističnih načrtov po zakonu o urbanističnem planiranju.
4. Reprodukcijska topografsko katastrskih načrtov in osnovne državne karte.
5. Stabilizacija poligonske mreže v mestih.
6. Uporaba aerofotogrametrije pri izmeritvah zemljišč mestnih območij za izdelavo načrtov 1:1000.

STROKOVNI IZPITI V L. 1966. V letu 1966 so položili pred izpitno komisijo pri Geodetski upravi SRS strokovne izpite za posamezne nazive naslednji:

za naziv diplomiran inženir geodezije:

Jože Šetina, zaposlen pri Zavodu za izmero in kataster zemljišč Novo mesto.

za naziv geometer:

Franja Kranjc, zaposlena pri Kmetijskem kombinatu Ptuj

Danilo Namestnik, zaposlen pri Zavodu za izm. in kat. zemljišč Litija.

Andrej Uršič, zaposlen pri Gozdnem gospodarstvu Ljubljana
Andrej Planinšek, zaposlen pri Zavodu za urbanizem Maribor
Andrej Šter, zaposlen pri Skupščini občine Tržič
za naziv pomožnega katastrskega referenta:
Darinka Prinčič, zaposlena pri Upravi za izmero in kataster zemljišč Koper
Slavica Markomčič, zaposlena pri Upravi za izmero in kat. zemljišč Koper
Štefka Vajksler, zaposlena pri Zavodu za izmero in kat. zemlj. Sl. Gradec
Mia Krivec, zaposlena pri Zavodu za izmero in kataster zemljišč Sl. Gradec
za naziv geodetskega risarja:
Jožica Britovšek, zaposlena pri Zavodu za izmero in kat. zemlj. Sl. Gradec
Marija Henko, zaposlena pri Zavodu za izmero in kat. zemlj. Novo mesto

NOVE IZPITNE KOMISIJE ZA STROKOVNE IZPITE. Direktor Geodetske uprave SRS je imenoval nove izpitne komisije za strokovne izpite in to:

- Izpitno komisijo za strokovne izpite naziva katastrski referent, geometer, geodetski inženir (geodet) in diplomirani geodetski inženir, sestavljajo:

Predsednik: Tov. Ivan Golorej dipl.ing.geod., delavec Geodetskega zavoda SRS v Ljubljani, ki bo obenem izpraševalec za predmet: "Nižja geodezija".

Namestnik predsednika: Tov. Marjan Jenko, dipl.ing.geod., asistent na fakulteti za AGG v Ljubljani.

Člani: 1. Tov. Franjo Rudl, univ. prof. na Fakulteti za AGG, izpraševalec za predmeta: "Višja geodezija" in "Izdelava načrtov in kart v velikih merilih".

Namestnik: Tov. Lado Zima, dipl.ing.geod., delavec Geodetskega zavoda SRS v Ljubljani.

2. Tov. Karel Zupan, dipl.ing.geod., delavec Geodetskega zavoda SRS v Ljubljani, izpraševalec za predmet "Uporabna geodezija".

Namestnik: Tov. Ivan Štupar, dipl.ing.geod., delavec Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo v Ljubljani.

3. Tov. Emil Gostič, dipl.ing.geod., delavec Zavoda za izmero in kat. zemljišč Ljubljana, izpraševalec za predmet "Vzdrževanje izmeritve in zemljiškega katastra".

Namestnik: Tov. Janez Kobilica, dipl.ing.geod., delavec Zavoda za izmero in kataster zemljišč Maribor.

4. Tov. Miro Saje, dipl. pravnik, delavec Republiškega sekretariata za urbanizem v Ljubljani, izpraševalec za "Splošni del".

Namestnik: Tov. Lojze Mohar, dipl. pravnik, delavec Republiškega sekretariata za urbanizem v Ljubljani.

- Izpitno komisijo za strokovne izpite naziva kartografskega risarja, geodetskega risarja in pomožnega katastrskega referenta sestavljajo:

Predsednik: Tov. Marjan Smrekar, dipl.ing.geod., delavec Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo v Ljubljani, ki bo obenem izpraševalec za predmeta: "Kartografija - osnovni pojmi" in "Tehnologija izdajanja kart - osnovni pojmi".

Člani: 1. Tov. Janez Rozman, geometer, delavec Geodetskega zavoda SRS v Ljubljani, izpraševalec za predmeta: "Izdelava geodetskih načrtov in kart v velikih merilih - osnovni pojmi" in "Nižja geodezija - osnovni pojmi".

Namestnik: Tov. Jože Vovk, delavec Geodetskega zavoda SRS v Ljubljani.

2. Tov. Emil Gostič, dipl.ing.geod., delavec Zavoda za izmero in kataster zemljišč Ljubljana, izpraševalec za predmet: "Izdelava in vzdrževanje zemljiškega katastra".

Namestnik: Tov. Franc Pakiž, dipl.ing.geod., delavec Zavoda za iz-
mero in kataster zemljišč v Ljubljani.

3. Tov. Mano Seifert, geometer, delavec Geodetske uprave SRS, izpraševal-
lec za predmeta: "Pisanje črk in števil s tušem" in "Prostoročno,
topografsko in kartografsko risanje".
4. Tov. Rado Turk, dipl. pravnik, delavec Republiškega zavoda za socialno
zavarovanje Ljubljana, izpraševalec za "Splošni del".

STROKOVNO PREDAVANJE. Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo pri Fakulteti za
arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo in Inštitut za geografsko univerzo v
Ljubljani, sta priredila dne 28.3.-1967 strokovno predavanje z nalovom; "Ob-
delava ekspedicijskih kart na Inštitutu za kartografijo tehnične univerze
Dresden". Predavatelj red. prof. dr. phil. N. Pillewizer in Tehnične univerze
v Dresdenu je ob velikem številu zanimivih in poučnih diapozitivov obravnaval
predvsem izdelavo ledeniških in visokogorskih kart iz centralne Azije in Spitz-
begrov.

SPISEK DIPLOMANTOV NA GEODETSKO-KOMUNALNEM ODDELKU FAKULTETE ZA ARHITEKTURO,
GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO V LJUBLJANI V LETU 1966.

I. STOPNJA

1. Poklar Ivan - komunalna smer
2. Šega Matija - geodetska smer

II. STOPNJA

1. Podobnikar Marjan - komunalna smer
Diplomsko delo: Glavni projekt stanovanjskih cest v Zagorju (Potoška vas II)
2. Pratkanar Marija - komunalna smer
Diplomsko delo: Študijska obdelava projekta kanalizacije naselja Prevalje po
predvidenem urbanističnem programu z vključitvijo obstoječe kanaliza-
cije.
3. Mühleisen Erik - komunalna smer
Diplomsko delo: Idejni projekt z variantnimi rešitvami za avtomobilске ceste
Ljubljana - Koper na odseku Kačiči - Kozina.
4. Urbanija Maksimiljan - komunalna smer
Diplomsko delo: Idejni projekt za avtomobilsko cesto Maribor - Celje na odseku
Ponikve - Proseniško z vsemi variantnimi rešitvami.
5. Kodelja Ivan - komunalna smer
Diplomsko delo: Komunalno tehnična obdelava stanovanjskega kompleksa ob Erjavčevi
cesti v Novi Gorici.
6. Kozorog Danilo - komunalna smer
Diplomsko delo: Obdelava normalnega in vzdolžnega prereza v raznih variantah za
manjši vodotok, katerega padec se je zaradi skrajšanja trase
povečal na 4 ‰.

7. Čuček Drago - komunalna smer
Diplomsko delo: Izdelava glavnega projekta Dečkove ceste med Mariborsko c. in Čopovo ul. v Celju.
8. Kranjc Dragan - komunalna smer
Diplomsko delo: Študijska obdelava za čistilno napravo za naselje Trebnje, upošteva sedanji urbanistični program.
9. Potokar Bojan - geodetska smer
Diplomsko delo: Primerjava natančnosti terestričnih fotogrametričnih posnetkov napravljenih s 3 fototeodoliti.
10. Tominc Anton - komunalna smer
Diplomsko delo: Detajlna prometna ureditev uličnega križišča.
11. Kolar Jožef - komunalna smer
Diplomsko delo: Tehnično - ekonomska primerjava variant zazidalnega načrta soseske S-7 Moste-Polje v Ljubljani.
12. Osenar Anton - komunalna smer
Diplomsko delo: Obdelava hidrološke osnove ter nekatere variante trase vzdolžnega in prečnega profila za ureditev potoka Rašica.
13. Pintar Franc - geodetska smer
Diplomsko delo: Afino izvednostenje terestrične fotogrametrije in primerjava rezultatov z normalnim izvednostenjem.
14. Kopač Andrej - komunalna smer
Diplomsko delo: Variantna rešitev uvedbe enosmernega in dvosmernega prometa v območju ožjega centra Ljubljane.
15. Bucik Stanislav - komunalna smer
Diplomsko delo: Izdelava variante za osušitev 300 ha močvirnih zemljišč ob doljnem toku Jaseninskega in Vukovskega potoka v dolini Pesnice.
16. Tomažin Alojz - komunalna smer
Diplomsko delo: Rešitev problema križanja obstoječe železniške proge Ljubljana-Trst, obstoječe Tržaške ceste, še ene mestne ceste in potoka Mali Graben.
17. Repše Miloš - komunalna smer
Diplomsko delo: Komunalno tehnična obdelava stanovanjskega kompleksa na Keršičevem hribu v Trbovljah.
18. Kokot Silvo - komunalna smer
Diplomsko delo: Statistične zakonitosti in aeralna razprostranjenost nalivov na področju Ljubljane.
19. Maleiner Franc - komunalna smer
Diplomsko delo: Ureditev kanalizacije obrobne področja Ljubljane na desnem bregu Ljubljanice od Štepanje vasi do Sostrega.

SEZNAM DIPLOMANTOV GEODETSKEGA ODSEKA NA GRADBENI TEHNIŠKI ŠOLI V LJUBLJANI
V LETU 1966.

1. Baumkircher Jožefa	9. Lap Franc - Branko
2. Fijavž Rozalija	10. Mesec Ljudmila
3. Grobovšek Silvo	11. Pavšič Jernej
4. Hafner Ivanka	12. Petek Janez
5. Hosner Jožef	13. Seljak Evgen
6. Jarc Mirko	14. Strban Zora
7. Kozar Stanislava	15. Topolšek Ljudmila
8. Krotec Boris	16. Kukman Anton

OBVESTILA UREDNIŠKEGA ODBORA "BILTENA"

PREGLED IZDATOKOV ZA "BILTEN" št. 3-4/66. Izdana dvojna številka 3-4/66, ki je obsegala 37 strani v nakladi 350 izvodov, je stala:

1. Nakup matric za tipkanje	77,14 N din
2. Plačilo za tipkanje matric	140,00 "
3. Razmnožitev na ciklostil, vezava, obrezovanje in papir	430,00 "
4. Razpošiljanje "Biltena"	63,60 "
S k u p a j :	<u>710,74 N din</u>

DGHODKI OD NOVOLETNIH ČESTITK. Za novoletne čestitke geodetskih delovnih in drugih geodetskih organov in organizacij v Sloveniji, ki so bile objavljene v številki 3-4/66, je vplačano skupno 950 N din. Vsem se najlepše zahvaljujemo.

NAROČNINA ZA "BILTEN" ZA LETO 1967. Po sklepu 8. redne seje sekretariata Zveze GIG Slovenije je za leto 1967 ukinjena individualna naročnina za "Bilten", ker je v letu 1966 le nekaj članov Zveze (okrog 20) plačalo naročnino. Na isti seji je bil sprejet sklep, da naj ostane samo kolektivna naročnina. Kolektivna letna naročnina za leto 1967 znaša za posamezne organizacije 50,00 N din. Za to naročnino se dobi en izvod vseh števil. Vsak nadaljnji izvod ^{stane} 5,00 N din. Naročilnice za "Bilten" smo poslali vsem delovnim organizacijam in organom, ki zaposlujejo več geodetskih strokovnjakov. Prosimo geodetske strokovnjake, da podprejo našo akcijo in pri svojih delovnih organizacijah in organih posredujejo, da se čimprej naročijo na "Bilten".

SODELUJTE TUDI VI V "BILTENU"! Želimo, da bi bila vsebina "Biltena" čim zanimivejša. To pa bo možno doseči, če bo krog sodelavcev "Biltena" večji. Zaradi tega prosimo tudi vas za sodelovanje. Dobrodošli so vsi prispevki, ki posredno ali neposredno zadevajo geodezijo. Z veseljem bomo objavili tudi drobne vesti v rubriki "Informacije". Pošljete nam lahko tudi različna vprašanja, ki se nanašajo na geodetsko službo in stroko. Če vam ne bomo mogli odgovoriti, bomo vprašanja posredovali pristojnim organom oziroma organizacijam.

MOŽNOST GEODETSKIH STROKOVNJAKOV ZA DELO V NERAZVITIH DRŽAVAH

Zveza GIG Slovenije je prejela od Zveze GIG Jugoslavije dopis naslednje vsebine:

"Potreba po geodetskih strokovnjakih v nerazvitih državah je zelo velika. Zavod za mednarodno tehnično sodelovanje nas je prosil, naj mu pomagamo pri zbiranju kandidatov med našimi člani. Lani smo vas o tem obvestili, vendar je bil odziv zelo slab. Kasneje smo ugotovili, da je bila temu vzrok premajhna aktivnost republiških zavodov za mednarodno tehnično sodelovanje, pri katerih se je možno prijaviti.

Zvezni zavod za mednarodno sodelovanje nas je zaprosil, naj v akciji sodelujejo naše republiške zveze. V evidenci želi imeti skupino kandidatov, ki bi lahko takoj odšla na delo. Posebni obrazci za prijave posameznikov se dobijo pri republiških zavodih za mednarodno tehnično sodelovanje. Kandidati naj navedejo tudi znanje jezika in specialnost.

Trenutno nujno potrebujejo:

1. 6 geodetskih inženirjev ali geodetov v Alžiru za vodje ekip. Potrebna je 5-letna praksa pri snemanju, parceliranju in merjenju profilov ter znanje francoščine. Dohodek je odvisen od kvalifikacije in prakse. Giblje se okrog 500 dolarjev na mesec.
2. 5 - 10 geodetov za Nigerijo. Potrebno je znati angleški jezik.
3. Približno 13 geodetskih inženirjev za Maroko.

To so bilateralni aranžmaji.

Poleg tega iščejo bolj izkušene geodetske inženirje kot strokovnjake združenih narodov.

Za Saudsko Arabijo rabijo inženirja - fotogrametra, strokovnjaka za aerofoto snemanje, aero in radialno triangulacijo itd., ki bi vodil službo snemanja in poučeval domače kadre. Potrebno je znanje angleščine.

Prav tako rabijo tam še kartografa, svetovalca vlade in strokovnjaka za fotografijo.

Menimo, da bi morali biti na tem področju bolj aktivni, saj bi tako pripomogli k afirmaciji naše stroke, zbiranju izkustev, koristili bi državi in posamezniku. Upamo, da ne boste zanemarili te akcije. Potrebna je tudi agencija za učenje jezikov, posebno angleškega in francoskega."

Vsi interesenti, ki so pripravljeni iti na delo v nerazvite dežele, prosimo, da se prijavijo pri Zavodu za mednarodno tehnično sodelovanje v Ljubljani, Župančičeva 6, kjer dobite posebne obrazce za prijavo.